

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 16.10.2017
C(2017) 6872 final

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

af 16.10.2017

EU's retningslinjer for fødevaredonation

1.	Indledning.....	3
1.1.	Baggrund.....	3
1.2.	Formål.....	4
2.	Anvendelsesområde.....	5
2.1.	Hvad er omfordeling af fødevarer?.....	5
2.2.	Hvad er fødevareoverskud?	6
2.3.	Hvem er aktørerne?.....	7
3.	Omfordeling af fødevarer: aktørers roller og forpligtelser	9
3.1.	Omfordelingsaktiviteter og velgørenhedsorganisationer	12
3.1.1.	Sortering af fødevareoverskud til omfordeling	13
3.2.	Sporbarhed	14
4.	Bestemmelse af det primære ansvar og det retlige ansvar, når der opstår problemer vedrørende fødevarer sikkerhed	16
4.1.	Den lovgivningsmæssige kontekst.....	16
4.2.	Konsekvenser for omfordelingen af fødevareoverskud	18
5.	Hygiejnebestemmelser og omfordeling af fødevareoverskud	19
5.1.	Generelle hygiejnekrav, der er gældende for alle aktiviteter vedrørende fødevaredonation .	19
5.2.	Specifikke hygiejnekrav, der finder anvendelse på omfordeling af animalske fødevarer	20
5.3.	Hygiejnekrav til omfordeling af fødevareoverskud fra hospitals-, restaurations- og fødevaresektorer.....	21
5.4.	Frysning af fødevareoverskud for at lette omfordeling.....	22
6.	Fødevareinformation til forbrugerne	22
6.1.	Den lovgivningsmæssige kontekst.....	22
6.2.	Konsekvenser for omfordelingen af fødevareoverskud	25
6.2.1.	Krav til fødevareinformation for færdigpakkede fødevarer.....	25
6.2.2.	Sprogkrav	25
6.2.3.	Krav til fødevareinformation for ikkefærdigpakkede fødevarer	26
6.3.	Datomærkning.....	26
6.3.1.	Den lovgivningsmæssige kontekst.....	26
6.3.2.	Konsekvenser for omfordelingen af fødevareoverskud	27
6.3.3.	Æg: datomærkningsregler og omfordelingspraksis	28
7.	Beskatningsregler	29
7.1.	Merværdiafgift (moms).....	29
7.2.	Skattemæssige incitamentter	31
8.	Andre EU-programmer	31

8.1.	Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede og fødevaredonationer	31
8.2.	Den fælles markedsordning for landbrugsprodukter.....	32
8.3.	Den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter	33
	Henvisninger	35
Bilag 1:	Oversigt over lovbestemmelser, der vedrører fødevaredonation.....	37
Bilag 2:	Beslutningstræ: Skal jeg som detailhandler, der leverer til en velgørenhedsorganisation/fødevarebank, eller som velgørenhedsorganisation/fødevarebank overholde forordning (EF) nr. 853/2004?	44

1. ___ Indledning

1.1. ___ Baggrund

Knap en fjerdedel af befolkningen i EU – 119,1 mio. mennesker – risikerede fattigdom eller social udstødelse i 2015, og 42,5 mio. mennesker havde ikke råd til et kvalitetsmåltid hver anden dag¹. Samtidig anslås det, at der produceres ca. 88 mio. ton fødevarerspild årligt i EU med anslåede påløbne omkostninger på 143 mia. EUR².

Ud over den store økonomiske og samfundsmæssige indvirkning lægger fødevarerspild et unødigt pres på begrænsede naturressourcer og på miljøet. Ifølge De Forenede Nationers Fødevarer- og Landbrugsorganisation (FAO) går omkring en tredjedel af de fødevarer, der produceres på verdensplan, tabt eller spildes³. Høstede fødevarer, der i sidste ende går tabt eller spildes, forbruger omkring en fjerdedel af alt vand, der bruges i landbruget hvert år⁴, og optager et landbrugsareal på størrelse med Kina⁵. Fødevarerspild genererer årligt ca. 8 % af de globale drivhusgasemissioner⁶.

Det primære fokus vedrørende forebyggelse af fødevarerspild bør være at tage fat ved roden af problemet ved at begrænse ophobningen af fødevareroverskud i hvert led i fødevarerforsyningskæden (dvs. produktion, forarbejdning, distribution og forbrug). Når fødevareroverskud forekommer, er den bedste løsning, der garanterer den højeste anvendelsesværdi af spiselige fødevarerressourcer, at omfordele disse til direkte konsum.

Fødevareredonation er med til at bekæmpe fødevarerfattigdom, men det kan også være et effektivt værktøj med henblik på at reducere mængden af fødevareroverskud, der anvendes til industrielle formål eller sendes til affaldsbehandling og i sidste ende til deponeringsanlæg. Selv om omfordelingen af fødevareroverskud er stigende, og fødevarerproducenter og detailhandlere er villige til at donere deres overskud til fødevarerbanker og velgørenhedsorganisationer, udgør mængden af omfordelte fødevarer stadig en lille del af det samlede spiselige fødevareroverskud, der er til rådighed i EU. I 2016 omfordelte medlemmerne af den europæiske sammenslutning af fødevarerbanker (FEBA) 535 000 ton fødevarer til 6,1 mio. mennesker⁷, hvilket kun udgør en lille del af den anslåede årlige mængde af fødevarerspild i EU.

¹ Eurostat, 2017.

² [Estimates of European food waste levels](#), FUSIONS (marts 2016).

³ FAO (De Forenede Nationers Fødevarer- og Landbrugsorganisation). 2011. *Global Food Losses and Food Waste – Extent, Causes and Prevention*. Rome: UN FAO.

⁴ M. Kumm, H. de Moel, M. Porkka, S. Siebert, O. Varis, and P.J. Ward. 2012. "Lost Food, Wasted Resources: Global Food Supply Chain Losses and Their Impacts on Freshwater, Cropland and Fertilizer Use". *Science of the Total Environment* 438: 477-489.

⁵ FAO. 2013. *Food Wastage Footprint & Climate Change*. Rome: UN FAO.

⁶ FAO. 2015. *Food Wastage Footprint & Climate Change*. Rome: UN FAO.

⁷ European Federation of Food Banks (FEBA): <http://www.eurofoodbank.eu/>. Derudover omfordeler Tafel (tyske "fødevarerbanker", som ikke er medlemmer af FEBA) ca. 220 000 ton fødevarer hvert år til ca. 1,5 mio. mennesker.

Medlemsstaterne og interessenterne har påvist juridiske og operationelle hindringer, for både donorer og modtagere, for omfordeling af sikre, spiselige fødevarer i EU⁸. Den handlingsplan, som Kommissionen har foreslået med henblik på at fremme en cirkulær økonomi⁹, kræver derfor, at Kommissionen blandt andet præciserer EU-lovgivningen vedrørende fødevarer for at lette fødevaredonation.

1.2. __Formål

Denne vejledning har til formål at præcisere relevante bestemmelser i EU-lovgivningen og bidrage til at fjerne hindringer for omfordeling af fødevarer inden for EU's nuværende retsgrundlag. Nærmere bestemt har disse retningslinjer det formål at:

- gøre det lettere for udbydere og modtagere af fødevareoverskud at opfylde de relevante krav i EU's retlige ramme (f.eks. fødevaresikkerhed, fødevarehygiejne, sporbarhed, retligt ansvar og moms)
- fremme en fælles fortolkning blandt tilsynsmyndighederne i EU-medlemsstaterne af EU-reglerne for omfordeling af fødevareoverskud.

EU's retningslinjer for fødevaredonation har et nødvendigt fokus på de spørgsmål, der skal behandles på EU-plan, og har derfor til formål at supplere, men ikke gentage dem, der er fastsat i medlemsstaterne. Retningslinjer, der er udviklet på nationalt og/eller sektorplan, og som ofte udarbejdes i samarbejde mellem omfordelingspartnerne og de kompetente myndigheder (på nationalt og/eller regionalt plan), spiller en vigtig rolle for at opretholde fødevaresikkerhed, sporbarhed og for at præcisere roller og ansvarsfordeling for de aktører, der er involveret i at udvælge fødevareoverskud til brug og omfordele det¹⁰. Sektorspecifikke retningslinjer, der gælder i hele EU¹¹, kan også støtte omfordelingen af fødevarer og fremme udvekslingen af bedste praksis.

Kommissionen anbefaler derfor på det kraftigste, at der udarbejdes relevante regler og/eller retningslinjer for fødevaredonation på nationalt plan, således at det er tydeligt for alle aktører, hvilke regler og procedurer der er gældende på nationalt plan, herunder de respektive ansvarsområder for nøgleaktører, med henblik på at lette overholdelsen og fremme bedste

⁸ Dette er eksempelvis dokumenteret i *Comparative study on EU Member States' legislation and practices on food donations* (EESC, 2014), *Counting the Cost of Food Waste: EU food Waste prevention* (UK House of Lords, 2013-14), *Review of EU legislation and policies with implications on food Waste* (FUSIONS, 2015), *Food redistribution in the Nordic Region* (Nordic Council of Ministers, TemaNord, 2014-2016), samt Kommissionens møder med og individuelle bidrag fra nationale kompetente myndigheder og interessenter, herunder medlemmer af EU's platform om madtab og madspild, der blev oprettet i 2016 som en del af EU-handlingsplanen for den cirkulære økonomi (se http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu_actions/index_en.htm).

⁹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget "*Kredsløbet lukkes - en EU-handlingsplan for den cirkulære økonomi*" (KOM(2015) 614 endelig).

¹⁰ *Food redistribution in the Nordic Region, phase II: identification of best practice models for enhanced food redistribution* (Nordic Council of Ministers, TemaNord, 2016).

¹¹ For eksempel "*Every Meal Matters – Food donation guidelines*", af FoodDrinkEurope/EuroCommerce/ European Federation of Food Banks – godkendt af Europa-Kommissionens Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder.

praksis. I denne henseende kan EU's retningslinjer for fødevaredonation, som vedtages af Europa-Kommissionen i samråd med EU-plattformen om madtab og madspild¹², fungere som en reference, som aktørerne i medlemsstaterne skal tage i betragtning, når de udarbejder nationale retningslinjer og bestemmelser.

Medlemsstaternes vejledning kan også præcisere de roller og ansvarsområder, som ledere af fødevarevirksomheder har på de områder, hvor nationale bestemmelser er gældende, f.eks. i forbindelse med retligt ansvar (se også afsnit 4). De nationale kompetente myndigheder kan desuden tilskynde til udarbejdelse og distribution af håndbøger i god praksis for udvælgelse til brug og omfordeling af fødevareoverskud i henhold til artikel 8 i forordning (EF) nr. 852/2004 om fødevarehygiejne¹³. For at fremme fødevaredonation kan de nationale kompetente myndigheder overveje skattemæssige incitamenter til fødevarevirksomhedsledere (jf. afsnit 7.2), og at de berørte aktører gennemfører informations-, kommunikations- og uddannelsesaktiviteter for yderligere at understøtte sikker praksis for omfordeling af fødevarer.

For at lette udvekslingen af oplysninger om national praksis for fødevaredonation offentliggør Kommissionen eksisterende retningslinjer i EU-medlemsstaterne på sit websted om forebyggelse af fødevarespild¹⁴. Hvis der udarbejdes sektorspecifikke retningslinjer for god praksis vedrørende fødevaredonation på nationalt og EU-plan i forbindelse med EU's bestemmelser om fødevarehygiejne¹⁵, og de er anmeldt til Europa-Kommissionen, gøres de også tilgængelige i et onlineregister¹⁶.

2. ____Anvendelsesområde

Anvendelsesområdet for **EU's retningslinjer for fødevaredonation** omfatter **fødevarevirksomheders udvælgelse af fødevarer til brug**, som de får **udleveret af indehaveren uden vederlag, og omfordeling af sådanne fødevarer**.

2.1. ____Hvad er omfordeling af fødevarer?

Omfordeling af fødevarer er en proces, hvor fødevareoverskud, der ellers ville blive spildt, udvælges til brug, indsamles og uddeles til mennesker, især til trængende.

¹² https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu_actions/eu-platform_en

¹³ Artikel 8, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne (EUT L 139 af 30.4.2004, s. 19).

¹⁴ http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/library/index_en.htm

¹⁵ [Forordning \(EF\) nr. 852/2004 om fødevarehygiejne \(EUT L 139 af 30.4.2004, s. 1\).](#)

¹⁶ <https://webgate.ec.europa.eu/dyna/hygienelegislation/>

Som et led i arbejdet med at forebygge fødevaretab og -spild og for at fremme fødevaresikkerheden har et tværfagligt team i FAO foreslået en definition af "udvælgelse til brug og omfordeling af sikre og næringsrige fødevarer til direkte konsum" som følger¹⁷:

Udvælgelse til brug af sikre og næringsrige fødevarer til direkte konsum er mod eller uden vederlag at modtage fødevarer (forarbejdede, halvforarbejdede eller rå), som ellers ville blive kasseret eller gå til spilde som affald fra landbrugs-, husdyrs- og fiskeriforsyningskæder til fødevaresystemet. Omfordeling af sikre og næringsrige fødevarer til direkte konsum er at oplagre eller forarbejde og derefter omfordele den modtagne fødevarer i henhold til passende sikkerheds-, kvalitets- og lovgivningsmæssige rammer direkte eller gennem formidlere og mod eller uden vederlag til dem, der har adgang til dem med henblik på konsum.

Hvor det er muligt, bør der ved omfordelingen af fødevarer tages hensyn til deres bidrag til en alsidig kost for at støtte den igangværende indsats på EU-plan og nationalt plan til fremme af sunde og alsidige kostvaner for alle europæiske borgere, især for børn. I denne henseende skal nationale ernæringsvejledninger anvendes som vejledende dokumenter.

Selv om EU's retningslinjer for fødevaredonation falder i tråd med den definition af omfordeling af fødevarer, der er foreslået af FAO, har de til formål at præcisere de relevante bestemmelser i EU-lovgivningen, der finder anvendelse, når fødevarer stilles til rådighed af indehaveren uden vederlag. Omfordeling af fødevarer omfatter en bred vifte af aktører, netværk og aktiviteter, der er i hurtig udvikling. Selv om fødevarebanker er de mest almindelige og vigtigste partnere inden for omfordeling af fødevarer, kan den efterfølgende vejledning vedrørende anvendelsen af relevante EU-bestemmelser (f.eks. fødevaresikkerhed, fødevarehygiejne, forbrugeroplysning og retligt ansvar) også anvendes til andre modeller for omfordeling af fødevarer og/eller aktører. Disse aktører kan omfatte enheder, der beskæftiger sig med nonprofit-aktiviteter vedrørende omfordeling af fødevarer såsom sociale supermarkeder eller restauranter, hvor slutmodtageren i nogle tilfælde kan foretage en nominel betaling for fødevarer eller måltider.

2.2. ___Hvad er fødevareoverskud?

Fødevareoverskud, der består af færdige fødevarer (herunder fersk kød, frugt og grøntsager), delvist forarbejdede produkter eller fødevarer ingredienser, kan opstå på et hvilket som helst tidspunkt i fødevarerproduktionen og distributionskæden af forskellige årsager. Fødevarer, der ikke opfylder producentens og/eller kundens specifikationer (f.eks. variationer i produktets farve, størrelse og form) samt fejl i produktion og mærkning kan for eksempel generere overskud i landbruget og fremstillingssektorerne. Vanskeligheder ved styringen af udbud og efterspørgsel kan føre til bestilling af et overdrevet antal varer og/eller afbestilling af varer. Problemer med datomærkning, som f.eks. utilstrækkelig resterende holdbarhed ved levering eller nationale regler, der forhindrer omfordeling af fødevarer, der har overskredet "bedst før"-datoen, kan også forhindre, at fødevarer sælges og omfordeles via de sædvanlige detailkanaler.

¹⁷ FAO (maj 2015). [Comprehensive definition for 'recovery and redistribution of safe and nutritious food for human consumption'](http://www.fao.org/save-food/news-and-multimedia/news/news-details/en/c/288692/) (<http://www.fao.org/save-food/news-and-multimedia/news/news-details/en/c/288692/>)

Fødevareroverskud kan omfordeles, forudsat at det er egnet til direkte konsum og i overensstemmelse med alle krav til fødevarerikkerheden¹⁸ som angivet i EU's bestemmelser om fødevarerikkerhed og fødevarerinformation til forbrugerne samt relevante nationale regler. Fødevarer, der er egnede til donation, kan f.eks. være produkter, som: ikke opfylder producentens eller kundens specifikationer, har en ændret emballage og/eller mærkning, men hvor dette ikke kompromitterer hverken fødevarerikkerheden eller forbrugerinformationen, er tidsmærkede (såsom produkter til en bestemt feriseson eller salg fremmende aktivitet), høstes på markerne med producentens samtykke, har overskredet "bedst før"-datoen, men stadig er et sikkert produkt til konsum, er blevet indsamlet og/eller konfiskeret af tilsynsmyndigheder af andre årsager end fødevarerikkerhed osv.

Omfordeling af fødevareroverskud og deltagelse i aktiviteter vedrørende fødevarerdonation kan derfor udføres af fødevarerikkerhedsledere i hvert led i fødevarerforsyningskæden. Fødevarerikkerhedsledere (f.eks. landmænd, fødevarerproducenter og detailhandlere) kan donere fødevareroverskud gennem omfordelingsorganisationer (såsom fødevarerbanker), efterhøstnetværk og andre velgørenhedsorganisationer eller direkte til forbrugerne (f.eks. medarbejdere).

2.3. Hvem er aktørerne?

EU's retningslinjer for fødevarerdonation omfatter aktører, der er involveret i hvert led i fødevarerforsyningskæden, hvad enten der er tale om donorer eller modtagere. Disse retningslinjer vedrører og sigter mod at præcisere specifikke ansvarsområder og forpligtelser for ledere af fødevarerikkerheder vedrørende omfordeling af fødevareroverskud som fastsat i EU's fødevarerlovgivning og navnlig i forordning (EF) nr. 178/2002, den såkaldte generelle fødevarerlovgivning¹⁹.

Omfordelingsnetværket for fødevareroverskud i EU er komplekst og involverer forskellige typer aktører og driftsprocesser.

"Donor"-organisationer

Disse er fødevarerikkerhedsledere, der kan levere fødevareroverskud fra hvert led i fødevarerforsyningskæden, dvs. primærproduktion, fødevarerforarbejdning og -fremstilling, detailhandel og anden distribution samt catering og restaurations- og hotelbranchen.

"Modtager"-organisationer

¹⁸ UK WRAP har udgivet vejledning om, hvad der udgør fødevareroverskud, der er egnet til omfordeling, som en del af et værktøj, der hjælper industrien med at øge omfordelingen af overskud af føde- og drikkevarer i Det Forenede Kongerige. [Framework for Effective Redistribution Partnerships](#) (WRAP, 2016).

¹⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarerikkerhed (EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1).

Disse er involveret i omfordeling af fødevareroverskud og kan klassificeres enten som "frontlinje"- eller "baglinje"-organisationer, hvoraf nogle har begge funktioner²⁰:

- "Baglinje"-organisationer udvælger brugbare, donerede fødevarer fra aktører i fødevarerforsyningskæden, som de transporterer, oplagrer og omfordeler til et netværk af tilknyttede og kvalificerede velgørenhedsorganisationer, herunder sociale restauranter, sociale virksomheder osv.
- "Frontlinje"-organisationer modtager donerede fødevarer fra "baglinje"-organisationer og/eller direkte fra aktører i fødevarerforsyningskæden. De leverer igen disse fødevarer til deres modtagere i forskellige former (f.eks. madpakker, suppekøkkener, måltider serveret i sociale restauranter/caféer). Nogle kan også sælge fødevarerprodukter til folk i nød til subsidierede priser.

I mange medlemsstater kaldes "baglinje"-organisationer for "fødevarerbanker", men i nogle medlemsstater (f.eks. Estland, Tyskland og Nederlandene) omfordeler "fødevarerbanker" ikke kun fødevarer til andre organisationer, men leverer også fødevarer direkte til slutmodtagerne. Endvidere kan aktiviteterne i både "frontlinje"- og "baglinje"-organisationerne variere i medlemsstaterne: Nogle begrænser deres arbejde til at omfatte oplagring, transport og distribution af fødevarer, mens andre forarbejder og tilbereder fødevarer og/eller måltider, der leveres til slutmodtageren.

I dette dokument betegnes "baglinje"-organisationer som "omfordelingsorganisationer" (OO'er) og "frontlinje"-organisationer som "velgørenhedsorganisationer" (VO'er).

Private donorer

Den generelle fødevarerlovgivning, der fastsætter retsgrundlaget for EU's fødevarerlovgivning, finder ikke anvendelse på primærproduktion til brug i private husholdninger eller på fremstilling, håndtering eller opbevaring af fødevarer i hjemmet til brug i private husholdninger. Det følger heraf, at privatpersoner, der leverer fødevarer på ad hoc-basis til lokale arrangementer eller andre velgørende arrangementer, herunder tiltag i forbindelse med efterhøst, fritages for forpligtelser i henhold til den generelle fødevarerlovgivning ligesom velgørenhedsorganisationer, der lejlighedsvis modtager fødevarer fra privatpersoner. Ikke desto mindre kan medlemsstaterne præcisere de nationale regler yderligere eller give vejledning til velgørenhedsorganisationer og fødevarerudbydere i lokalsamfundet, der modtager bidrag fra private donorer, for at hjælpe dem med at opfylde kravet om at servere sikre fødevarer.

Derudover gælder EU's regler om fødevarerhygiejne og fødevarerinformation kun for virksomheder, der har en vis kontinuitet i deres aktiviteter og en vis organisationsgrad. Anvendelsesområdet for EU-retningslinjerne for fødevarerdonation udelukker derfor operationer såsom privatpersoners lejlighedsvis håndtering, tilberedning, opbevaring og servering af fødevarer forbindelse med f.eks. kirkebasarer, skolearrangementer eller byfester.

²⁰ Klassificering foreslået i retningslinjer for fødevarerdonation udarbejdet af FoodDrinkEurope, EuroCommerce og den europæiske sammenslutning af fødevarerbanker, *Every Meal Matters*, juni 2016, s. 16.

Der er yderligere vejledning på dette område i afsnit 3.8 i "Vejledning i gennemførelsen af visse bestemmelser i forordning (EF) nr. 852/2004 om fødevarehygiejne"²¹. Nationale kompetente myndigheder kan give yderligere vejledning med henblik på at præcisere, om fødevareforsyning i lokalsamfundet og velgørenhedsorganisationen skal være registreret i henhold til bestemmelserne om fødevarehygiejne²².

"Formidler"-organisationer

For at lette omfordeling af fødevarer kan formidlerorganisationer også yde tjenester med henblik på at etablere kontakten mellem fødevaredonorer og -modtagere og matchningen af fødevareoverskud med potentiel efterspørgsel. Ved anvendelse af informations- og kommunikationsteknologiske netværk (IKT) opfordres ejeren af platformen eller et andet digitalt værktøj til at gøre fødevaredonorer og -modtagere – i de tilfælde, hvor sådanne aktører er fødevarevirksomhedsledere (se afsnit 3 nedenfor) – opmærksom på deres respektive forpligtelser ifølge EU's fødevarelovgivning. Den ansvarlige organisation for IKT-netværket vil blive betragtet som en udbyder af "informationssamfundstjenester" som defineret i direktiv 2000/31/EF om elektronisk handel²³.

I tilfælde hvor aktiviteterne i "formidler"-organisationen omfatter tilberedning, håndtering, oplagring og/eller distribution af fødevarer – f.eks. forvaltning af et offentligt køleskab, hvor fødevareoverskud stilles til rådighed af donorer til yderligere omfordeling – vil ejeren sandsynligvis blive betragtet som en fødevarevirksomhedsleder. I sådanne tilfælde vil EU's retningslinjer for fødevaredonation være relevante for deres aktiviteter.

3. _____ Omfordeling af fødevarer: aktørers roller og forpligtelser

Omfordelingen af fødevareoverskud er omfattet af den generelle fødevarelovgivning. Operationer i forbindelse med fødevareforsyning, hvad enten det er med gevinst for øje eller ikke, betragtes som "markedsføring" af fødevarer:

"markedsføring": besiddelse af fødevarer eller foder med henblik på salg, herunder udbydelse til salg eller anden overførsel, som finder sted mod eller uden vederlag, herunder selve salget og distributionen og selve den overførsel, der sker på andre måder²⁴.

Organisationer, der modtager fødevareoverskud – hvad enten de er omfordelingsorganisationer (OO'er) eller velgørenhedsorganisationer (VO'er) – skal betragtes som ledere af fødevarevirksomheder i henhold til den generelle fødevarelovgivning:

²¹ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/biosafety_fh_legis_guidance_reg-2004-852_da.pdf

²² Se eksempelvis: [Guidance on the application of EU food hygiene law to community and charity food provision](#), UK Food Standards Agency, marts 2016.

²³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked ("direktivet om elektronisk handel") (EFT L 178 af 17.7.2000, s. 1).

²⁴ Artikel 3, stk. 8, i den generelle fødevarelovgivning.

"fødevarevirksomhed": ethvert offentligt eller privat foretagende, som med eller uden gevinst for øje udfører en hvilken som helst aktivitet, der indgår som et hvilket som helst led i produktionen, tilvirkningen eller distributionen af fødevarer²⁵.

"leder af en fødevarevirksomhed": den eller de fysiske eller juridiske personer, der er ansvarlige for, at fødevarelovgivningens bestemmelser overholdes i den fødevarevirksomhed, som er under vedkommendes ledelse²⁶.

Artikel 17 i den generelle fødevarelovgivning definerer ansvarsfordelingen for alle fødevarevirksomhedsledere i hele fødevarekæden (dvs. landmænd, fødevare- og foderstofvirksomheder, importører, mæglere, distributører, offentlige og private cateringvirksomheder, omfordelingsorganisationer og velgørenhedsorganisationer, osv.) og for de kompetente myndigheder i EU-medlemsstaterne som følger:

1. Ledere af fødevare- og foderstofvirksomheder sikrer, at de krav i fødevarelovgivningen, der er relevante for deres aktiviteter, er opfyldt for fødevarer og foder i alle produktions-, tilvirknings- og distributionsled i den virksomhed, som er under deres ledelse, og kontrollerer, at de pågældende krav overholdes.
2. Medlemsstaterne håndhæver fødevarelovgivningen samt overvåger og kontrollerer, at lederne af fødevare- og foderstofvirksomheder overholder de relevante krav i fødevarelovgivningen i alle produktions-, tilvirknings- og distributionsled. [...]”²⁷.

Artikel 17, stk. 1, pålægger fødevarevirksomhedsledere en forpligtelse, ifølge hvilken de aktivt skal deltage i gennemførelsen af krav i fødevarelovgivningen og kontrollere, om disse krav er opfyldt. Dette generelle krav er tæt knyttet til andre obligatoriske krav, der er fastsat i specifik fødevarelovgivning [f.eks. gennemførelsen af Hazard Analysis og Critical Control Points Principles (HACCP) inden for fødevarehygiejne]. Bestemmelsen lægger således det primære ansvar²⁸ for overholdelse af alle krav i (EU's og national) fødevarelovgivning på fødevarevirksomhedsledere i alle faser af produktionen, forarbejdningen og distributionen i den virksomhed (eller aktiviteten i fødevareforsyningskæden), som står under deres ledelse.

Da lederen af en fødevarevirksomhed er den person, der er bedst placeret til at kunne udvikle et sikkert system for levering af fødevarer og til sikring af, at den fødevare, virksomheden leverer, er sikker, skal den pågældende derfor have det primære retlige ansvar for at garantere fødevaresikkerheden. (Samspillet mellem det primære ansvar og det retlige ansvar er nærmere beskrevet i afsnit 4).

Hvad angår alle aktiviteter i forbindelse med produktion og distribution af fødevarer, skal fødevarevirksomhedsledere, der beskæftiger sig med omfordeling af fødevareoverskud, i de enkelte tilfælde vurdere de nødvendige krav og bl.a. sikre, at fødevaresikkerhed og forbrugerinformation ikke kompromitteres. Som eksempel på forpligtelser, der udspringer af det generelle krav om primært ansvar pålagt organisationer, der håndterer og omfordeler fødevareoverskud (OO'er og VO'er), kan nævnes behovet for at sikre korrekt oplagring af

²⁵ Artikel 3, stk. 2, i den generelle fødevarelovgivning.

²⁶ Artikel 3, stk. 3, i den generelle fødevarelovgivning.

²⁷ Artikel 17, stk. 1 og stk. 2, i den generelle fødevarelovgivning.

²⁸ Betragtning 30 i den generelle fødevarelovgivning.

kølede fødevarer til opretholdelse af kølekæden, som det er påkrævet i EU-bestemmelserne om fødevarerhygiejne, og forbuddet mod omfordeling af fødevarer, der har overskredet sidste anvendelsesdato, som det er angivet i EU-bestemmelserne om fødevarereinformation til forbrugerne i forbindelse med sikkerhedskravene i den generelle fødevarerlovgivning²⁹.

Fødevareraktivitetsledere, der er involveret i omfordeling af fødevarer, bør anvende god hygiejnepraksis og have en egenkontrolordning (HACCP)³⁰. Definitionen af sådanne egenkontrolordninger, der er tilpasset omfordelingsaktiviteter, kan støtte OO'er og VO'er i forbindelse med styring af eventuelle operationelle risici samt kontrol af, at kravene er opfyldt, f.eks. via registrering og verifikation af temperaturer i kølerum. Ved udarbejdelsen af en sådan plan kan der påtænkes en forholdsmæssig og fleksibel tilgang som forklaret i den relevante meddelelse fra Kommissionen³¹.

Som fødevareraktivitetsledere skal OO'er og VO'er også kontrollere, at kravene i fødevarerlovningen er opfyldt for de aktiviteter, der er under deres ledelse, og de kan i den forbindelse afvise produkter, der tilbydes til donation, hvis de kan udgøre en risiko for den endelige forbruger (f.eks. produkter med beskadiget emballage, fødevarer med et unormalt udseende, eller produkt for tæt på sidste anvendelsesdato, så de kan garantere en sikker omfordeling, og at forbrugeren forbruger fødevareren inden dens udløb).

For alle aktører i fødevarerforsyningskæden skal OO'er og VO'er især sørge for, at fødevarer, der markedsføres, er sikre i overensstemmelse med kravene til fødevarerens sikkerhed i artikel 14 i den generelle fødevarerlovgivning:

- "1. Fødevarer må ikke markedsføres, hvis de er farlige.
2. Fødevarer betragtes som farlige, hvis de anses for at være: a) sundhedsskadelige b) uegnede til menneskeføde. [...]"³².

Begreberne "sundhedsskadelige" og "uegnede til menneskeføde" forklares nærmere i artikel 14, stk. 3-5, i den generelle fødevarerlovgivning samt i vejledningen³³, der er udarbejdet af Kommissionen og medlemsstaterne med henblik på at hjælpe alle aktører med at opfylde forpligtelser ifølge den generelle fødevarerlovgivning.

²⁹ I henhold til artikel 24 i forordning (EU) nr. 1169/2011 om fødevarereinformation til forbrugerne (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 18) fastsættes det, at "efter "sidste anvendelsesdato" betragtes en fødevarer som farlig i henhold til artikel 14, stk. 2-5, i forordning (EF) nr. 178/2002" (EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1).

³⁰ HACCP-baserede procedurer eller blot "HACCP": procedurer baseret på principperne om risikofaktoranalyse og kritiske kontrolpunkter (HACCP), dvs. en egenkontrolordning, hvor farer, der har betydning for fødevarerens sikkerhed, identificeres, vurderes og holdes under kontrol i overensstemmelse med HACCP-principperne.

³¹ Meddelelse fra Kommissionen om gennemførelse af styringssystemer vedrørende fødevarerens sikkerhed, der omfatter basisprogrammer (PRP'er) og procedurer, der er baseret på HACCP-principperne, herunder lettere/fleksibel gennemførelse i visse fødevareraktiviteter (2016/C 278/01).

³² Artikel 14, stk. 1 og 2, i den generelle fødevarerlovgivning.

³³ Vejledning om gennemførelse af artikel 11, 12, 14, 17, 18, 19 og 20 i forordning (EF) nr. 178/2002 om den generelle fødevarerlovgivning. Konklusioner fra Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed. https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/gfl_req_guidance_rev_8_en.pdf

Den generelle fødevarelovgivning stiller også et generelt sporbarhedskrav til alle fødevarer, der markedsføres i EU (se også afsnit 3.2, hvor dette krav uddybes yderligere):

"Sporbarheden skal i alle produktions-, tilvirknings- og distributionsled sikres for fødevarer, foder og dyr, der anvendes i fødevareproduktionen, samt for ethvert andet stof, der er bestemt til, eller som kan forventes at blive tilsat en fødevare eller et foder"³⁴.

For at imødekomme det generelle sporbarhedskrav skal organisationer, der deltager i omfordelingen af fødevareoverskud, opbevare fortegnelser over, hvor de får fødevarerne fra, og hvis de leverer fødevarer til andre virksomheder, skal de også dokumentere, til hvem fødevarerne er blevet distribueret (jf. afsnit 3.2.).

Alle fødevarevirksomhedsledere skal også trække usikre fødevarer tilbage eller tilbagekalde eller anmelde dem som beskrevet i artikel 19 i den generelle fødevarelovgivning:

1. Hvis en leder af en fødevarevirksomhed antager eller har grund til at antage, at en fødevare, som virksomheden har importeret, produceret, tilvirket, forarbejdet eller distribueret, ikke overholder kravene til fødevarer sikkerhed og fødevarerne ikke længere umiddelbart kontrolleres direkte af denne fødevarevirksomhed, træffer han straks forholdsregler med henblik på at trække den pågældende fødevare tilbage fra markedet og informerer de kompetente myndigheder herom. Hvis et produkt er nået ud til forbrugerne, skal lederen effektivt og præcist informere dem om baggrunden for, at varen trækkes tilbage, og skal om nødvendigt kalde varen tilbage fra forbrugere, som allerede er i besiddelse af den pågældende vare, såfremt andre foranstaltninger er utilstrækkelige til opnåelse af et højt sundhedsbeskyttelsesniveau.
2. En leder af en fødevarevirksomhed med ansvar for detailhandel eller distributionsvirksomhed, som ikke har indflydelse på fødevarens indpakning, mærkning, sikkerhed eller integritet, skal inden for rammerne af sine aktiviteter træffe forholdsregler med henblik på at trække produkter, der ikke opfylder kravene til fødevarer sikkerhed, tilbage fra markedet, ligesom han skal bidrage til fødevarer sikkerheden ved at videregive de relevante oplysninger, der er nødvendige for at kunne spore en fødevare, som led i et samarbejde om forholdsregler truffet af producenter, tilvirkere, forarbejdere og/eller de kompetente myndigheder.
3. Lederen af en fødevarevirksomhed skal straks underrette de kompetente myndigheder, hvis han antager eller har grund til at antage, at en fødevare, virksomheden markedsfører, kan have sundhedsskadelig indvirkning på mennesker. Lederen underretter de kompetente myndigheder om de forholdsregler, der træffes for at afværge, at den endelige forbruger udsættes for risiko, og må ikke forhindre nogen i eller afskrække nogen fra i overensstemmelse med national ret og retspraksis at samarbejde med de kompetente myndigheder, hvis dette kan forebygge, reducere eller eliminere en risiko ved en fødevare. [...]

3.1. Omfordelingsaktiviteter og velgørenhedsorganisationer

En virksomheds aktiviteter og dens driftsmodel afgør de specifikke regler, der i henhold til EU's retsgrundlag finder anvendelse på fødevarer sikkerhed og fødevareinformation til forbrugere. Det kan navnlig indebære forskellige krav vedrørende sporbarhed, fødevarehygiejne og fødevareinformation, alt efter om en organisation omfordeler fødevarer til en anden organisation (dvs. "B2B") eller direkte til en slutmodtager ("B2C"), og også

³⁴ Artikel 18 i den generelle fødevarelovgivning.

afhængigt af den slags aktivitet, som den udfører (f.eks. donation af animalske fødevarer og tilberedning af måltider).

Det er derfor vigtigt at overveje i det enkelte tilfælde, hvilken type aktivitet der udføres af organisationer, der beskæftiger sig med omfordeling af fødevarer, da de relevante regler og de tilhørende forpligtelser kan variere.

Eftersom omfordelings- og velgørenhedsorganisationers aktiviteter primært er relateret til omfordeling af fødevarer, kan de i henhold til den generelle fødevarelovgivning betragtes som fødevarevirksomhedsledere, der beskæftiger sig med aktiviteter inden for "**detailhandel**".

"detailhandel"³⁵: håndtering og/eller forarbejdning af fødevarer og deres oplagring på det sted, hvor de sælges eller leveres til den endelige forbruger, herunder distributionsterminaler, cateringvirksomheder, virksomhedskantiner, institutionskøkkener, restauranter og andre tilsvarende madserviceordninger samt forretninger, distributionscentre og engrosforretninger.

I henhold til EU's bestemmelser om fødevarehygiejne betragtes OO'er og VO'er hovedsageligt som "**detail**"- eller distributionscentre med aktiviteter, der er begrænset til oplagring og transport. Anvendelsen af EU's bestemmelser om fødevarehygiejne, herunder specifikke foranstaltninger vedrørende animalske fødevarer, er nærmere beskrevet i afsnit 5.

I henhold til EU's bestemmelser om fødevaremærkning kan OO'er og VO'er, der tilbereder spiseklare fødevarer til den endelige forbruger, betragtes som "**storkøkkener**". I kapitel 6 forklares det, hvad denne status indebærer for forpligtelserne vedrørende fødevareinformation til forbrugerne.

"storkøkkener"³⁶: alle foretagender (herunder et køretøj eller en fast opstillet eller mobil stand eller bod) såsom restauranter, kantiner, skoler, hospitaler og cateringvirksomheder, hvor der som led i virksomheden tilberedes spiseklare fødevarer til den endelige forbruger.

3.1.1. Sortering af fødevareoverskud til omfordeling

Fødevarer må ikke markedsføres, hvis de er farlige. En række medlemsstater og interessenter har anmodet om en klarlæggelse vedrørende omfordelingen af produkter, der består af flere enheder, hvoraf nogle måske ikke er egnet til menneskeføde. Disse kan for eksempel omfatte en pose med appelsiner, hvor en af appelsinerne er muggen, yoghurt i sampakker, hvor forseglingen er brudt på et af bægrene, eller en bakke æg, hvor et af æggene er gået i stykker. EU's regler for fødevaresikkerhed forbyder ikke en fødevarevirksomhedsleder at sortere sådanne fødevarer med henblik på omfordeling. Navnlig fastsættes følgende i artikel 14, stk. 6, i den generelle fødevarelovgivning:

³⁵ Artikel 3, stk. 7, i den generelle fødevarelovgivning.

³⁶ Artikel 2, stk. 2, litra d), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 om fødevareinformation til forbrugerne, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om ophævelse af Kommissionens direktiv 87/250/EØF, Rådets direktiv 90/496/EØF, Kommissionens direktiv 1999/10/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF, Kommissionens direktiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og Kommissionens forordning (EF) nr. 608/2004 (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 18).

"Såfremt den farlige fødevarer er en del af en sending eller et parti af samme klasse eller betegnelse, antages det, at samtlige fødevarer i den pågældende sending eller det pågældende parti er farlige, medmindre en nærmere gennemgang ikke giver noget belæg for, at den resterende del af sendingen eller partiet skulle være farlig."

Derfor kan operationer som at åbne et net med appelsiner for at skille de fordærvede fra dem, der er egnet til direkte konsum – uanset om det er donoren (f.eks. detailforhandleren) eller modtageren (f.eks. OO/VO), der gør det – lade sig gøre, så længe det efter en grundig vurdering kan sikres, at den fødevarer, der omfordeles, er sikker at spise.

Ved udførelsen af en sådan grundig vurdering kan fødevarervirksomhedslederen finde vejledning i overvejelserne i afgørelsen af, om fødevarer er uegnede til menneskeføde, som beskrevet i Kommissionens vejledning om gennemførelsen af den generelle fødevarerlovgivning³⁷. Ved en sådan vurdering kan der tages højde for en række faktorer som produkttypen (f.eks. letfordærlige/ikkefordærlige fødevarer), produktsammensætning (f.eks. højt/lavt fugtindhold), type/niveau af forarbejdning, visuelle og organoleptiske overvejelser, emballagens integritet og individuelle enheder, produktets holdbarhed, betingelserne for håndtering, oplagring og transport, brugsanvisning (hvis/hvor det er relevant) osv.

3.2. ___ Sporbarhed

Sikring af sporbarhed af fødevarer i alle produktions-, tilvirknings- og distributionsled er en af de vigtigste forpligtelser, der pålægges fødevarervirksomhedsledere i henhold til den generelle fødevarerlovgivning for at beskytte forbrugerne mod risici, der er relateret til fødevarekæden, og for at sikre fødevaresikkerheden. Når der er identificeret en risiko, der kræver, at en fødevarer tages af markedet, sikrer sporbarhedssystemerne, at denne proces kan forvaltes på en rettidig og effektiv måde.

Fødevaredonorer, der selv er fødevarervirksomhedsledere, skal oprette et sporbarhedssystem, uanset om disse fødevarer markedsføres med henblik på salg eller gives til omfordeling uden vederlag og/eller til velgørenhedsorganisationer. Som beskrevet i afsnit 2.2. er privatpersoner, der leverer fødevarer på ad hoc-basis, til lokale arrangementer eller andre velgørende arrangementer, og velgørenhedsorganisationer, der lejlighedsvis modtager fødevarer fra private donorer, fritaget for forpligtelser vedrørende sporbarhed.

Modtagere af fødevareroverskud, som er omfordelings- og velgørenhedsorganisationer, skal ligesom alle fødevarervirksomhedsledere også gennemføre de sporbarhedsforanstaltninger, der er nødvendige for at sikre fødevarerforsyningskædens sikkerhed. Der er også fastsat specifikke regler på EU-plan for fødevarer af animalsk oprindelse³⁸ og for spirer og frø beregnet til

³⁷ Vejledning om gennemførelse af artikel 11, 12, 14, 17, 18, 19 og 20 i forordning (EF) nr. 178/2002 om den generelle fødevarerlovgivning. *Op.cit.*, s. 10.

³⁸ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 931/2011 af 19. september 2011 om de sporbarhedskrav, der i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 gælder for animalske fødevarer (EUT L 242 af 20.9.2011, s. 2).

produktion af spirer³⁹ for at sikre korrekt anvendelse af sporbarhedskravene til disse fødevarer set i lyset af tidligere erfaringer med håndtering af fødevarer sikkerhedskriser. Yderligere oplysninger om, hvordan man gennemfører sporbarhedskrav i praksis, er også tilgængelige i et vejledningsdokument som hjælp til alle aktører i opfyldelsen af forpligtelser ifølge den generelle fødevarerlovgivning⁴⁰.

For eksempel præciseres i denne vejledning, at mindst følgende oplysninger skal opbevares for at opfylde kravene i artikel 18:

- leverandørens navn og adresse samt identifikation af leverede varer,
- kundens navn og adresse samt identifikation af leverede varer,
- dato og om nødvendigt tidspunkt for transaktion eller levering,
- mængde, hvor det er relevant, eller antal.

Hvad angår minimumsperioden for opbevaring af sporbarhedsregistreringer, fremgår det af retningslinjerne, at en periode på fem år fra fremstillings- eller leveringsdatoen sandsynligvis vil opfylde forordningens formål.

Da omfordeling af fødevarer sker i slutningen af fødevarer værdikæden, og OO'er og VO'er normalt ikke oplagrer fødevarer normalt i længere tid, vurderer Kommissionen, at en vejledende tidsperiode på 2-5 år for opbevaring af sporbarhedsregistreringer ville være hensigtsmæssig. Medlemsstaterne kan yderligere angive sådanne tidsperioder i nationale regler og/eller retningslinjer, herunder f.eks. eventuel tilpasning af de tidsperioder, der kræves for opbevaring af sporbarhedsregistreringer, afhængigt af arten af den pågældende aktivitet (der kunne f.eks. kræves kortere tidsperioder for sociale restauranter).

Europa-Kommissionen præciserede i 2004 sporbarhedskravene i forbindelse med omfordeling af fødevarer⁴¹. Generelt er det påkrævet, at alle operatører i fødevarer kæden registrerer leverandørerne af de produkter, de modtager (ét led tilbage), og modtagerne af produkterne (ét led frem). Det er imidlertid ikke nødvendigt at registrere modtagerne ved distribution af fødevarer til den endelige forbruger.

At sikre sporbarhed "ét led frem" for omfordelingsaktiviteter kan derfor være en ny forpligtelse for nogle fødevarer virksomhedsledere, f.eks. fra detail- og cateringsektorerne, der sædvanligvis kun leverer fødevarer til den endelige forbruger. Når sådanne fødevarer virksomhedsledere omfordeler fødevarer til OO'er og VO'er, skal de ikke alene sikre sporbarheden for de produkter, de modtager, men også for dem, de leverer (dvs. "ét led frem").

Omfordelingsorganisationers og velgørenhedsorganisationers forpligtelser er forskellige med hensyn til sporbarhed. Omfordelingsorganisationerne skal registrere både leverandørerne af

³⁹ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 208/2013 af 11. marts 2013 om sporbarhedskrav for spirer og frø beregnet til produktion af spirer (EUT L 68 af 12.3.2013, s. 16).

⁴⁰ Vejledning om gennemførelse af artikel 11, 12, 14, 17, 18, 19 og 20 i forordning (EF) nr. 178/2002 om den generelle fødevarerlovgivning. *Op.cit.*, s. 15-22.

⁴¹ E-2704/04.

produkter (de produkter, de modtager) og de organisationer, som de omfordeler fødevarer til, mens velgørenhedsorganisationer, der leverer fødevarer til den endelige forbruger, kun skal registrere leverandørerne af de fødevarer, de modtager.

For fiskeri- og akvakulturprodukter skal generelle sporbarhedsregler suppleres med de specifikke sporbarhedsregler, der er fastsat i artikel 58 i forordning (EF) nr. 1224/2009⁴² om oprettelse af en EF-kontrolordning med henblik på at sikre overholdelse af reglerne i den fælles fiskeripolitik. Ud over forpligtelserne i henhold til sporbarhedskravene i den generelle fødevarelovgivning betyder dette, at aktører på alle trin i produktion, forarbejdning og distribution (herunder omfordelingsorganisationer og velgørenhedsorganisationer) skal være i besiddelse af de specifikke oplysninger, der er nødvendige for at spore fiskeri- og akvakulturprodukter, og at det skal være muligt at spore disse produkter tilbage til fangst- eller høsttrinnet.

Nogle medlemsstater giver også supplerende retningslinjer for at hjælpe aktører med at opfylde sporbarhedskrav i forbindelse med omfordeling af fødevarer.

4. ___ Bestemmelse af det primære ansvar og det retlige ansvar, når der opstår problemer vedrørende fødevaresikkerhed

4.1. ___ Den lovgivningsmæssige kontekst

Det primære ansvar og det retlige ansvar

Det primære ansvar, som ledere af fødevarevirksomheder har for at sikre overholdelse af (EU's og national) fødevarelovgivning (ikke kun lovgivning om fødevaresikkerhed, men også anden fødevarelovgivning) jf. artikel 17 i den generelle fødevarelovgivning, vedrører de aktiviteter, der foregår under deres ledelse, og er gældende i hele fødevareforsyningskæden. Det forbydes derfor medlemsstaterne at opretholde eller vedtage lovbestemmelser på nationalt plan, som ville fritage enhver fødevarevirksomhedsleder fra denne forpligtelse.

Kravet om det primære ansvar medfører ikke, at der indføres en EU-ordning, der regulerer fordelingen af det retlige ansvar mellem de forskellige aktører i fødevareforsyningskæden. At fastslå kendsgerninger og omstændigheder, som kan bevirke, at en virksomhedsleder ifalder strafferetlige sanktioner og/eller civilretligt ansvar, er en kompliceret sag, som i høj grad afhænger af strukturen i de forskellige nationale retssystemer og i princippet falder inden for den nationale kompetence.

⁴² Rådets forordning (EF) nr. 1224/2009 af 20. november 2009 om oprettelse af en EF-kontrolordning med henblik på at sikre overholdelse af reglerne i den fælles fiskeripolitik, om ændring af forordning (EF) nr. 847/96, (EF) nr. 2371/2002, (EF) nr. 811/2004, (EF) nr. 768/2005, (EF) nr. 2115/2005, (EF) nr. 2166/2005, (EF) nr. 388/2006, (EF) nr. 509/2007, (EF) nr. 676/2007, (EF) nr. 1098/2007, (EF) nr. 1300/2008, (EF) nr. 1342/2008 og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2847/93, (EF) nr. 1627/94 og (EF) nr. 1966/2006 (EUT L 343 af 22.12.2009, s. 1).

Selv om kravet, der er fastsat i artikel 17, stk. 1, finder umiddelbar anvendelse, skal fødevarevirksomhedslederens retlige ansvar i praksis udspringe af manglende opfyldelse af et specifikt krav i fødevarelovgivningen og af reglerne for civil- eller strafferetligt ansvar, der kan findes i den nationale retsorden i den enkelte medlemsstat. Retssager om civil- eller strafferetligt ansvar vil ikke bygge på artikel 17, men på det retsgrundlag, der findes i den specifikke overtrådte lovgivning på nationalt plan. Når det konstateres, at et produkt ikke overholder et givet lovkrav, skal det retlige ansvar, som enhver aktør i fødevareforsyningskæden har, dog alligevel vurderes på grundlag af, om vedkommende har varetaget sine egne ansvarsområder i henhold til den generelle fødevarelovning.

Producentens produktansvar for fødevarer (Rådets direktiv 85/374/EØF)⁴³

Artikel 21 i den generelle fødevarelovning fastsætter, at dens bestemmelser:

"[...] finder anvendelse, uden at det berører bestemmelserne i Rådets direktiv 85/374/EØF af 25. juli 1985 om tilnærmelse af medlemsstaternes administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om produktansvar".

Direktivet har på EU-plan fastlagt princippet om, at **producenten** er ansvarlig i tilfælde af skade **forårsaget af et defekt produkt** (undtagen landbrugsvarer). Producenten er defineret som fabrikanten, men også som " enhver person, der ved at anbringe sit navn, mærke eller andet kendetegn på produktet udgiver sig for at være dets producent".

Med hensyn til defekte fødevareprodukter finder direktiv 85/374 anvendelse, i det omfang dets bestemmelser ikke er i modstrid med den generelle fødevarelovning, især hvad angår fødevarevirksomhedslederens primære ansvar for at sikre overholdelse af alle krav i fødevarelovgivningen, der er fastsat både på EU-plan og nationalt plan for aktiviteter under deres ledelse. Som nævnt ovenfor skal der, hvis et produkt vurderes som defekt, ved vurderingen af det retlige ansvar tages hensyn til, om producenten har varetaget sine egne specifikke ansvarsområder korrekt i henhold til den generelle fødevarelovgivning.

Hvordan bestemmes ansvar og retligt ansvar, når der opstår fødevarerikkerhedsproblemer?

I tilfælde af bekymringer for fødevarerikkerheden (f.eks. madforgiftning) vil offentlige sundhedsmyndigheder undersøge hele fødevareforsyningskæden for at identificere oprindelsen og årsagen til problemet. Det kan forekomme, at fødevarerikkerhedsproblemet er blevet identificeret af en fødevarevirksomhed, som skal træffe foranstaltninger til at trække usikre fødevarer tilbage eller tilbagekalde eller anmelde dem (se også afsnit 3).

Bestemmelsen af det retlige ansvar hos a) den eller de pågældende fødevarevirksomhedsledere kræver identificering i hvert enkelt tilfælde af årsagen til problemet og den operation/aktivitet, hvorunder hændelsen fandt sted, f.eks.:

⁴³ Rådets direktiv 85/374/EØF af 25. juli 1985 om tilnærmelse af medlemsstaternes administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om produktansvar (EFT L 210 af 7.8.1985, s. 29).

- Skyldtes madforgiftningen utilstrækkelig pasteurisering (fødevarerproducentens ansvarsområde)?
- Blev kølekæden brudt under transport af fødevarer fra leverandør til detailhandler (logistikudbyderens ansvarsområde)?
- Blev fødevarer ikke opbevaret korrekt af detailhandleren før donation (detailhandlerens ansvarsområde)?
- Blev fødevarer distribueret af en velgørhedsorganisation efter "sidste anvendelsesdato" (velgørhedsorganisationens ansvarsområde)?

Det skal endnu engang bemærkes, at **fastlæggelse af kendsgerninger og omstændigheder, som kan bevirke, at en virksomhedsleder ifalder strafferetlige sanktioner og/eller civilretligt ansvar, er et anliggende, som i høj grad afhænger af strukturen i de forskellige nationale retssystemer.** Yderligere oplysninger om betydningen og virkningen af artikel 17, stk. 1, i den generelle fødevarerlovgivning i forbindelse med ansvarsfordelingen i fødeforsyningsvarekæden findes i vejledningen om gennemførelsen af den generelle fødevarerlovgivning⁴⁴.

4.2. ___Konsekvenser for omfordelingen af fødevareroverskud

Bekymringer vedrørende potentielt retligt ansvar kan være en hindring, der begrænser fødevarerproducenter og detailforhandlere i at deltage i omfordeling af fødevarer. Foruden juridiske bekymringer kan fødevarerproducenter og detailforhandlere også frygte potentiel skade på virksomhedens/brandets omdømme i tilfælde af en fødevarerikkerhedshændelse i forbindelse med omfordeling af fødevarer.

Det skal understreges, at kravet om det primære ansvar gælder for alle fødevarerproducenter, uanset om fødevarerne sælges eller doneres. Artikel 17 i forordning 178/2002 finder fortsat anvendelse på samme måde. Den eneste forskel er, at der tilføjes et yderligere led i omfordelingskæden (det vil sige omfordelingsorganisationen og/eller velgørhedsorganisationen), som er ansvarlig for operationen under sin respektive ledelse ligesom andre fødevarerproducenter.

Selv om begrebet "primært ansvar", der er fastsat i den generelle fødevarerlovgivning, altid gælder for alle aktører, der er involveret i omfordeling af fødevarer, vedrørende de aktiviteter, der foregår under deres ledelse, er bestemmelsen af, "hvem, der anses for ansvarlig for hvad", f.eks. i tilfælde af fødevarerikkerhedshændelser, et spørgsmål om national kompetence. I nogle medlemsstater⁴⁵ oprettes der formelle partnerskabsaftaler, der dokumenterer overdragelsen af ejendomsretten til de pågældende varer mellem donorer og modtagere, og

⁴⁴ Vejledning om gennemførelse af artikel 11, 12, 14, 17, 18, 19 og 20 i forordning (EF) nr. 178/2002 om den generelle fødevarerlovgivning. *Op.cit.*, s. 12-14.

⁴⁵ F.eks. Frankrigs gensidige aftalemodel for fødevarerdonation mellem et detailselskab og en fødevarerhjælpsforening, der er godkendt i henhold til artikel L. 230-6 i den franske lov om landbrug og fiskeri (Convention de dons de denrées alimentaires entre un commerce de détail alimentaire et une association d'aide alimentaire habilitée en application de l'article L. 230-6 du code rural et de la pêche maritime) (se: <http://agriculture.gouv.fr/don-alimentaire-un-modele-de-convention-entre-distributeurs-et-associations>)

disse aktørers respektive roller og ansvar for at opretholde sikkerheden, sikre sporbarheden og levere forbrugerinformation gennem hele fødevareomfordelingskæden.

5. ____Hygiejnebestemmelser og omfordeling af fødevareoverskud

Alle forbrugere nyder samme beskyttelse i kraft af de samme fødevarerikkerhedsstandarder, uanset om fødevarerne markedsføres direkte til forbrugerne eller omfordeles til trængende via omfordelingsorganisationer og andre velgørenhedsorganisationer. For at sikre dette princip skal omfordelingen af fødevareoverskud, herunder levering og håndtering af fødevarer samt eventuel videreførelse og tilberedning af fødevarer (f.eks. i sociale restauranter), overholde EU's regler om fødevarehygiejne, som er gældende for alle fødevarevirksomhedsledere. De standarder for fødevarehygiejne, som skal overholdes ved kommercielle aktiviteter, gælder også for omfordelings- og velgørenhedsorganisationers aktiviteter.

For at beskytte forbrugerne og sikre fødevarerikkerheden kan kun fødevarer, der opfylder kravene i EU's regler om fødevarehygiejne og er egnet til menneskeføde, markedsføres, herunder dem, der doneres til nonprofitororganisationer til omfordeling til trængende. Som fødevarevirksomhedsledere skal omfordelings- og velgørenhedsorganisationer overholde den generelle fødevarerlovning og EU's regler vedrørende fødevarehygiejne (den såkaldte "hygiejnepakke"⁴⁶, der består af forordning (EF) nr. 852/2004⁴⁷, der indeholder generelle hygiejnekrav og i relevant omfang 853/2004⁴⁸, der indeholder yderligere specifikke hygiejnekrav for fødevarer af animalsk oprindelse).

5.1. ____Generelle hygiejnekrav, der er gældende for alle aktiviteter vedrørende fødevare donation

Hovedformålet med fødevarehygiejnebestemmelser – hvilket er at forebygge forurening af fødevarer (og dermed undgå forringelse på grund af bakterievækst) for at beskytte menneskers sundhed – bidrager også til reduktion af fødevarespild. EU's fødevarehygiejnebestemmelser er meget generelle og har en stor grad af fleksibilitet for at imødekomme de specifikke behov hos forskellige typer virksomheder (f.eks. restauranter). Denne fleksibilitet er beskrevet i *meddelelsen fra Kommissionen om implementering af ledelsessystemer for fødevarerikkerhed omfattende basisprogrammer (PRP'er) og procedurer baseret på HACCP-principperne, herunder lettere/fleksibel implementering i visse fødevarevirksomheder*⁴⁹.

Forordning (EF) nr. 852/2004 om fødevarehygiejne gælder for alle fødevarevirksomheder.

⁴⁶ http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/hygienelegislation/com_rules_en.htm

⁴⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne (EUT L 139 af 30.4.2004, s. 1).

⁴⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer (EUT L 139 af 30.4.2004, s. 55).

⁴⁹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/ALL/?uri=OJ:C:2016:278:FULL>

De mest relevante krav til omfordeling af fødevarer er:

- registrering af virksomheden hos kompetente myndigheder (som kan være en simpel anmeldelsesprocedure til den nationale kompetente myndighed om dens aktiviteter eller væsentlige ændringer i aktiviteterne)
- anvendelse af god hygiejnepraksis som fastsat i bilag II til nævnte forordning
- gennemførelse af procedurer baseret på HACCP-principper.

Forordning (EF) nr. 852/2004 indeholder ikke meget detaljerede bestemmelser, men generelle krav (f.eks. for at undgå forurening af fødevarer), som skal respekteres af alle aktører.

Disse fødevarerhygiejnebestemmelser, som giver stor fleksibilitet i, hvordan de gennemføres, er de eneste, der gælder for:

- detailhandlere, der kun opbevarer eller transporterer fødevarer, der ikke er underlagt temperaturforhold såsom køling eller frysning (f.eks. pasta, konserves, sukker og mel)
- detailhandlere, der leverer fødevarer direkte til den endelige forbruger (herunder cateringvirksomheder som defineret i artikel 3, stk. 7, i den generelle fødevarerlovgivning)
- aktører, der er involveret i forarbejdning af fødevarer af udelukkende ikkeanimalsk oprindelse (f.eks. frugt, grøntsager og nødder) til videre omfordeling.

5.2. ___Specifikke hygiejnekrav, der finder anvendelse på omfordeling af animalske fødevarer

Yderligere specifikke fødevarerhygiejnebestemmelser, der er fastsat i forordning (EF) nr. 853/2004, finder anvendelse, når detailhandlere og omfordelingsorganisationer leverer fødevarer af animalsk oprindelse til andre organisationer. Fødevarer af animalsk oprindelse omfatter kød, fiskeri- og akvakulturprodukter, mejeriprodukter (f.eks. oste), æg og ægprodukter osv. I princippet skal detailhandlere, der ønsker at levere animalske fødevarer til omfordelings- eller velgørenhedsorganisationer, overholde alle bestemmelser i forordning (EF) nr. 853/2004 med tilhørende yderligere administrative krav og byrder, herunder de nationale myndigheders godkendelse af dem, inden aktiviteten påbegyndes.

Der kan ske undtagelse fra forordning (EF) nr. 853/2004, hvis leveringen af animalske fødevarer på detailniveau er:

- marginal, begrænset og lokal eller
- er begrænset til transport og opbevaring (dog gælder temperaturbetingelserne i forordning (EF) nr. 853/2004 i dette tilfælde).

Der kan også ske undtagelse for såkaldte sammensatte produkter⁵⁰ dvs. fødevarer, der indeholder både **forarbejdede** animalske produkter og produkter af ikkeanimalsk oprindelse. Disse omfatter et stort udvalg af meget forskellige produkter (f.eks. pizzaer med skinke,

⁵⁰ Artikel 2, litra a), i Kommissionens beslutning 2007/275/EF af 17. april 2007 om lister over dyr og produkter, der skal underkastes kontrol ved grænsekontrolsteder i henhold til Rådets direktiv 91/496/EØF og 97/78/EF (EUT L 116 af 4.5.2007, s. 9).

oliven fyldt med ost, brød eller kager med smør og pasta med ægprodukter). De er fritaget fra anvendelsen af yderligere fødevarehygiejnebestemmelser, der gælder for omfordeling af animalske fødevarer. Imidlertid skal forarbejdede animalske produkter, der anvendes som ingredienser ved tilberedningen af sådanne fødevarer, fremstilles og håndteres i overensstemmelse med bestemmelserne i forordning (EF) nr. 853/2004.

Yderligere nationale regler kan være gældende for detailhandleres levering af animalske fødevarer, der har fået indrømmet sådanne undtagelser.

Det kan forekomme, at en virksomhedsleder, der normalt kun leverer fødevarer til de endelige forbrugere – f.eks. en slagterforretning eller et supermarked (på hvem forordning (EF) nr. 853/2004 ikke finder anvendelse) – skal overholde alle bestemmelser i nævnte forordning, når vedkommende donerer visse fødevarer (af animalsk oprindelse) til en anden organisation, hvad enten der er tale om omfordelingsorganisation eller en social restaurant. Det er det forhold, at der er tale om en B2B-transaktion, der bevirker, at det er nødvendigt for detailhandleren at overholde alle bestemmelser i forordning (EF) nr. 853/2004.

For at løse dette problem kan medlemsstaterne fravige reglerne i forordning (EF) nr. 853/2004, hvis disse donationer er en "**marginal, lokal og begrænset**" aktivitet. Disse begreber er yderligere forklaret i afsnit 3.6 i "*Vejledning i gennemførelsen af visse bestemmelser i forordning (EF) nr. 853/2004 om fødevarehygiejne for animalske fødevarer*". Kort sagt skal "marginal" forstås som en lille del af aktiviteterne, "begrænset" henviser til begrænsning af aktiviteten til bestemte produkter og "lokal" til leverandørens umiddelbare nærhed. Medlemsstaterne bør yderligere definere disse begreber i nationale foranstaltninger, som Kommissionen og andre medlemsstater skal underrettes om⁵¹.

Der er angivet et beslutningstræ i bilag 2 for at gøre det lettere for fødevaredonorer og -modtagere at vurdere behovet for overholdelse af forordning (EF) nr. 853/2004.

5.3. ___Hygiejnekrav til omfordeling af fødevareoverskud fra hospitals-, restaurations- og fødevaresektorer

Selv om omfordeling af fødevareoverskud fra hotel- og restaurationsbranchen samt cateringsektorer er mere begrænset af hygiejnegrunde, er det muligt for fødevarevirksomhedsledere at identificere og vurdere mulighederne for omfordeling fra sag til sag. Kapaciteten til sikker omfordeling af fødevareoverskuddet varierer afhængigt af faktorer såsom: den type fødevare/måltid, der produceres organisationens art modtagerorganisationernes tilgængelighed adgang til en logistikudbyder, der kan yde sikker transport af tilgængeligt overskud, osv.

For at forhindre fødevarespild er det vigtigt, at cateringvirksomheder i videst muligt omfang forhindrer produktion af fødevareoverskud og omhyggeligt overvåger mængden af fødevarer, der til hver en tid stilles til rådighed, f.eks. i en buffet. Selv om reglerne kan variere i medlemsstaterne, tillader nogle nationale myndigheder omfordeling af visse fødevarer, der

⁵¹ Procedure for underretning i henhold til direktiv (EU) 2015/1535.

stilles til rådighed for kunder, f.eks. langtidsholdbare, færdigpakkede fødevarer (f.eks. krydderier, kiks og småkager), forudsat at produkterne ikke er åbne, og emballagen ikke er beskadiget.

Forordning (EF) nr. 852/2004 om fødevarerhygiejne forbyder ikke som sådan køling af måltider ved afslutningen af serveringen for at lette fødevaredonation fra fødevareresektoren og hotel- og restaurationsbranchen.

For at lette sikker omfordeling af fødevareroverskud har nogle medlemsstater og sektororganisationer fastlagt eller er i øjeblikket ved at udarbejde specifikke retningslinjer for fødevaredonation fra cateringsektoren og hotel- og restaurationsbranchen⁵².

5.4. ___Frysning af fødevareroverskud for at lette omfordeling

I de seneste drøftelser med medlemsstaterne om retningslinjer, der er nødvendige på EU-plan for at lette fødevaredonation, har eksperter gjort opmærksom på, at frysning af fødevarer inden udløbsdatoen for at forlænge holdbarheden og lette sikker omfordeling i højere grad burde indgå i overvejelser på EU-niveau, eftersom fødevarer modtaget af omfordelingsorganisationer og velgørenhedsorganisationer ikke altid kan doneres til kunden inden sidste anvendelsesdato. Af hygiejniske årsager foreskriver forordning (EF) nr. 853/2004 dog, at fødevarer af animalsk oprindelse til indfrysning skal fryses uden unødigt forsinkelse efter produktionen⁵³. Dette krav gælder ikke for detailhandlere, der leverer til andre fødevarerivirksomhedsledere såsom fødevarerbanker, forudsat at disse detailhandlers aktivitet forbliver marginal, lokal og begrænset i overensstemmelse med artikel 1, stk. 5, litra b), nr. ii). Medlemsstater, der giver mulighed for frysning af fødevarer af animalsk oprindelse til omfordeling, bør vedtage nationale foranstaltninger til formålet og underrette Kommissionen og de øvrige medlemsstater herom.

6. ___Fødevarerinformation til forbrugerne

6.1. ___Den lovgivningsmæssige kontekst

I forordning (EU) nr. 1169/2011 om fødevarerinformation til forbrugerne er der fastlagt generelle principper, krav og ansvarsfordeling vedrørende fødevarerinformation til forbrugerne, navnlig mærkning af fødevarer. Den har til formål at sikre et højt niveau af beskyttelse af forbrugernes sundhed og interesser ved at give forbrugerne et grundlag for at træffe informerede valg og anvende fødevarer på sikker vis. I forbindelse med omfordeling af fødevareroverskud er det afgørende at sikre, at slutmodtagerne har adgang til de samme oplysninger som dem, der kræves og gives, når de køber fødevarer i butikken.

⁵² Se "Guidelines for food donation" på: http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/library_en

⁵³ Kød til indfrysning skal fryses uden unødigt forsinkelse efter produktion (forordning (EF) nr. 853/2004).

Dette udelukker af hygiejniske og kvalitetsmæssige årsager muligheden for frysning af sådanne produkter i slutningen af holdbarhedstiden.

Listen over obligatoriske oplysninger, der skal indgå i fødevaremærkning, er specificeret i forordningens artikel 9, stk. 1, herunder varebetegnelsen for fødevaren, ingredienslisten, datoen for mindste holdbarhed (dvs. "bedst før"-datoen) eller i givet fald sidste anvendelsesdato, særlige opbevarings- og/eller anvendelsesforskrifter og en næringsdeklaration. Der kan også være fastlagt andre obligatoriske oplysninger i mærkningsbestemmelser i anden EU-lovgivning, herunder sektorlovgivning (f.eks. forordning nr. 853/2004 om særlige hygiejnebestemmelser for fødevarer af animalsk oprindelse, de fælles markedsordninger, f.eks. forordning (EU) nr. 1379/2013 om den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter, og handelsnormer) eller national lovgivning.

Ansvarsområder for ledere af fødevarevirksomheder

Artikel 8 i forordning (EU) nr. 1169/2011 fastsætter, at fødevarevirksomhedsledere har ansvaret for levering af fødevareinformation til forbrugerne. Det fastsættes bl.a.:

- Lederen af fødevarevirksomheden, der er ansvarlig for fødevareinformation, skal være den leder, under hvis navn eller firmanavn fødevaren markedsføres, eller importøren.
- Lederen af fødevarevirksomheden skal sikre, at der foreligger fødevareinformation, og at den er korrekt i overensstemmelse med EU-reglerne og eventuelle relevante foranstaltninger i national lovgivning.
- Ledere af fødevarevirksomheder, som ikke har indflydelse på fødevareinformationen, må på grundlag af de oplysninger, de har i deres egenskab af fagfolk, ikke levere fødevarer, som de ved eller burde have vidst ikke opfylder de gældende regler om fødevareinformation.
- Ledere af fødevarevirksomheder må i de virksomheder, som er under deres ledelse, ikke ændre de oplysninger, der ledsager en fødevare, hvis en sådan ændring ville vildlede forbrugeren eller på anden måde sænke forbrugerbeskyttelsesniveauet og den endelige forbrugers muligheder for at træffe informerede valg. Ledere af fødevarevirksomheder er ansvarlige for alle ændringer, de foretager af de fødevareoplysninger, der ledsager en fødevare.
- Ledere af fødevarevirksomheder skal sikre, at de krav i fødevareinformationslovgivningen og relevante nationale bestemmelser, der er relevante for deres aktiviteter, er opfyldt i den virksomhed, som er under deres ledelse, og kontrollere, at de pågældende krav overholdes.

Hvordan skal den obligatoriske information gives?

I henhold til artikel 12, stk. 2, for færdigpakkede fødevarers vedkommende skal obligatorisk fødevareinformation angives direkte på emballagen eller på en vedhæftet etiket. I visse tilfælde kan sådanne oplysninger også angives i handelsdokumenterne for fødevaren, når disse dokumenter med sikkerhed enten ledsager den pågældende fødevare eller er blevet fremsendt før leveringen eller samtidig med denne. Artikel 8, stk. 7, præciserer, at informationen kan gives ved hjælp af handelsdokumenter, hvis: færdigpakkede fødevarer er bestemt til den endelige forbruger, men markedsføres i et tidligere handelsled end salg til

denne, eller hvis de er bestemt til levering til storkøkkener⁵⁴ (til yderligere tilberedning, forarbejdning, opdeling eller opskæring).

Ud over fødevareinformation, der angives i handelsdokumenter, skal angivelsen af følgende oplysninger også være medtaget på den ydre emballage, som de færdigpakkede fødevarer markedsføres i, dvs. fødevarebetegnelsen, datoen for mindste holdbarhed eller sidste anvendelsesdato, eventuelle særlige opbevarings- og/eller anvendelsesforskrifter og navn eller firmanavn og adresse på fødevarevirksomhedslederen, der er ansvarlig for levering af fødevareinformation (som specificeret i artikel 8, stk. 1).

For så vidt angår ikke-færdigpakkede fødevarer, indeholder artikel 44 yderligere præcisering af, hvilke oplysninger der skal gives og hvordan. Heri bestemmes, at for fødevarer, der udbydes til den endelige forbruger og til storkøkkener uden at være færdigpakkede, eller for fødevarer, der pakkes på salgsstedet på anmodning af køberen eller er færdigpakkede med henblik på direkte salg, er angivelse af oplysningerne i artikel 9, stk. 1, litra c), obligatorisk. Det betyder, at forbrugeren skal informeres om fødevarens indhold af ingredienser eller tekniske hjælpestoffer, der er anført i bilag II til forordningen, eller som er afledt af et stof eller et produkt, der er anført i bilag II, som forårsager allergier eller intolerans, og som anvendes ved fremstilling eller tilberedning af en fødevare og stadig findes i færdigvaren, eventuelt i ændret form.

I artikel 44 er det endvidere fastsat, at medlemsstaterne kan vedtage nationale foranstaltninger for, hvordan oplysningerne om allergener (og eventuelle andre obligatoriske elementer af oplysninger i henhold til EU-regler, der kræves i national lovgivning for ikkefærdigpakkede fødevarer) skal gøres tilgængelige, herunder eventuelt deres udtryks- og præsentationsform. For eksempel har nogle medlemsstater vedtaget specifik lovgivning, der tillader ophængning af skilte i butikker om, at personalet kan kontaktes for yderligere oplysninger om allergener.

For ikkefærdigpakkede fiskevarer og akvakulturprodukter kan de obligatoriske oplysninger ved detailsalg angives ved hjælp af kommercielle oplysninger såsom skilte eller plakater.

B2B eller B2C

Fødevarevirksomhedsledere, der til andre fødevarevirksomhedsledere leverer fødevarer, der ikke er bestemt til den endelige forbruger eller til storkøkkenerne, skal sikre, at de øvrige fødevarevirksomhedsledere får tilstrækkelige oplysninger til at opfylde deres forpligtelser med hensyn til at sikre, at der foreligger fødevareinformation, og at den er korrekt (som specificeret i artikel 8, stk. 2), f.eks. ved at medtage sådanne oplysninger i handelsdokumenter, hvis de ikke angives på selve fødevaren.

Hvad angår den specifikke forbrugeroplysning, der skal gives om fiskerivarer og akvakulturprodukter, reguleres videregivelsen heraf i sektorspecifikke regler for sporbarhed, hvor det er relevant. Hvad angår forarbejdede og tilberedte fiskerivarer og akvakulturprodukter (der falder ind under KN-kode 1604 og 1605 i den kombinerede

⁵⁴ Se definitionen af "storkøkkener" på s. 12.

nomenklatur⁵⁵), finder den almindelige bestemmelse i henhold til artikel 8, stk. 2, i forordning (EU) nr. 1169/2011 anvendelse.

6.2. __Konsekvenser for omfordelingen af fødevareoverskud

6.2.1. __Krav til fødevareinformation for færdigpakkede fødevarer

Uanset om fødevarer købes af forbrugerne eller stilles til rådighed uden vederlag for slutmodtagerne ved hjælp af fødevarehjælp eller andre former for omfordeling af fødevarer, skal fødevareoplysningerne findes og gives til slutmodtageren i overensstemmelse med EU's regler og relevante nationale regler vedrørende fødevareinformation til forbrugerne. Når donerede fødevarer er mærket i overensstemmelse med alle lovgivningsmæssige krav, er det nemt at opfylde forpligtelser vedrørende tilvejebringelse af fødevareoplysninger. Men når der opstår fødevareoverskud, f.eks. på produktionsniveau, på grund af en forkert mærkning af produkter og/eller fejl i mærkningen, der forbyder fødevareproduktets adgang til de sædvanlige detailkanaler, er der behov for yderligere præciseringer og/eller foranstaltninger for at sikre, at slutmodtageren modtager alle de obligatoriske oplysninger, der kræves.

Hvad angår færdigpakkede fødevarer, der stilles til rådighed for den endelige forbruger, kræver EU-reglerne, at alle obligatoriske oplysninger angives på pakken eller på en etiket, der er vedhæftet denne. Hvis fødevarer med mangelfuld mærkning ikke kan få en ny mærkning før omfordelingen, skal fødevarevirksomhedslederen, der er ansvarlig for fødevareinformationen (jf. artikel 8, stk. 1), levere alle nødvendige oplysninger til omfordelingsorganisationen og/eller velgørenhedsorganisationen for at sikre, at denne eller disse kan opfylde deres forpligtelser vedrørende fødevareinformation til slutmodtageren. Nogle medlemsstater har givet vejledning i, hvordan sikre, spiselige fødevarer, som ellers ville være gået til spilde, kan omfordeles, samtidig med at slutmodtageren har adgang til alle de oplysninger, der kræves (jf. artikel 9, stk. 1), selv om sådanne oplysninger ikke er angivet direkte på etiketten. Hvis mærkningsfejlen kan have indvirkning på folkesundheden (f.eks. vedrørende oplysninger om forekomsten af allergener), kan medlemsstaterne dog kræve, at fejlen korrigeres på etiketten til den pågældende vare, inden den kan doneres.

6.2.2. __Sprogkrav

I henhold til forordning (EU) nr. 1169/2011 skal obligatoriske fødevareoplysninger angives på et sprog, der er let forståeligt for forbrugerne i de medlemsstater, hvor en fødevare markedsføres⁵⁶. Herudover kan de medlemsstater, hvor varen markedsføres, kræve, at der anvendes et bestemt sprog⁵⁷.

I praksis ville dette være det eller de officielle sprog i det land, hvor fødevaren markedsføres. Det er dog muligt at tilvejebringe obligatoriske oplysninger på et fremmedsprog, som er let

⁵⁵ Den kombinerede nomenklatur (https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/calculation-customs-duties/what-is-common-customs-tariff/combined-nomenclature_en)

⁵⁶ Artikel 15, stk. 1. Dette krav er ikke nyt, idet det første gang blev fastlagt i artikel 14 i Rådets direktiv 79/112/EØF om mærkning af fødevarer.

⁵⁷ Artikel 15, stk. 2, i forordning (EU) nr. 1169/2011.

forståeligt for forbrugeren. Der er mange eksempler på, at begreber eller udtryk er let forståelige for forbrugeren, selv om de ikke står på forbrugers modersmål. I sådanne tilfælde vil krav om ændring af mærkning forekomme uforholdsmæssige.

Da mærkning af fødevarer på et fremmedsprog kan være en hindring for den videre omfordeling af fødevarer, har nogle medlemsstater udarbejdet vejledning i denne henseende.

6.2.3. __Krav til fødevareinformation for ikkefærdigpakkede fødevarer

Det er vigtigt, at forbrugerne får de nødvendige oplysninger om de fødevarer, som de forbruger, når disse ikke er færdigpakkede, og når fødevarer forarbejdes, tilberedes og opvarmes til videre forbrug af en cateringvirksomhed eller (social) restaurant. Som beskrevet i afsnit 6.1, er fødevareoplysningerne i sådanne tilfælde begrænset til det, der vedrører forekomsten af allergener og eventuelle supplerende oplysninger, der er påkrævet i henhold til national lovgivning.

I artikel 44 i forordning (EU) nr. 1169/2011 er det endvidere fastsat, at medlemsstaterne kan vedtage nationale foranstaltninger for, hvordan oplysningerne om allergener (og eventuelle andre obligatoriske elementer af oplysninger) skal gøres tilgængelige, herunder eventuelt deres udtryks- og præsentationsform.

Medlemsstaterne kan derfor frit indføre alle nødvendige regler, der sikrer, at oplysninger om allergener i fødevarer tilgår omfordelings- og velgørenhedsorganisationer og i sidste ende forbrugerne på en bekvem og effektiv måde. De fleste medlemsstater har allerede vedtaget sådanne foranstaltninger.

6.3. __Datomærkning

6.3.1. __Den lovgivningsmæssige kontekst

Formålet med datomærkning i fødevaremærkningen er at hjælpe forbrugerne med at anvende fødevarer på en sikker og optimal måde. Datomærkningen er en angivelse af, hvor lang tid en fødevare kan opbevares på bestemte betingelser for opbevaring. Det centrale element i EU-lovgivningen om datomærkning er forordning (EU) nr. 1169/2011 om fødevareinformation til forbrugerne.

Der er to typer datomærkning:

- "Bedst før"-dato, som passer til de fleste fødevarer og angiver den dato, indtil hvilken fødevaren med rimelighed kan forventes at opretholde sin optimale tilstand, hvis den er korrekt opbevaret. Dette vedrører fødevarekvalitet. Visse fødevarer er undtaget fra kravet om "bedst før"-dato, f.eks. frisk frugt, grøntsager, vin, salt, sukker, eddike, tyggegummi.
- "Sidste anvendelsesdato", der er påkrævet for fødevarer, som i mikrobiologisk henseende er meget letfordærlige, og som derfor efter en kort periode kan udgøre en umiddelbar risiko for menneskers sundhed. Sidste anvendelsesdato vedrører sikkerheden. Efter udløbet af sidste anvendelsesdato kan en fødevare ikke markedsføres, da den anses for at være farlig.

Det format, der skal bruges til at udtrykke ovennævnte datomærkninger, er reguleret i bilag X til forordning (EU) nr. 1169/2011.

I samarbejde med EU-medlemsstaterne udarbejdede Europa-Kommissionen en folder⁵⁸, der indeholder yderligere oplysninger om betydningen af disse to datoer samt oversættelsen af vilkårene på alle nationale sprog. Kommissionen har også offentliggjort en infografik, der redegør for betydningen af disse begreber såvel som de seneste resultater om forbrugernes forståelse af disse begreber⁵⁹. Medlemsstat- og interessentorganisationer afholder også oplysningskampagner og udvikler værktøjer i forbindelse med datomærkning for at vejlede fødevarerivirksomhedsledere og rådgive forbrugerne om deres håndtering af fødevarer⁶⁰.

6.3.2. Konsekvenser for omfordelingen af fødevareroverskud

Fastsættelsen af både "sidste anvendelsesdato" og "bedst før"-dato er fødevarerproducenternes ansvar. Med undtagelse af konsumæg fastsætter EU-lovgivningen ikke, hvordan datomærkning skal bestemmes (dvs. valget mellem "sidste anvendelsesdato" eller "bedst før"-dato eller holdbarhedstiden). Mens indtagelse af en fødevarer, der har overskredet datoen for "sidste anvendelse", kan være usikkert, er fødevarer, der har overskredet "bedst før"-datoen, stadig sikre at spise, forudsat at opbevaringsbetingelserne overholdes, og emballagen ikke er beskadiget. Med hensyn til "bedst før"-datoer garanterer producenterne kun kvaliteten af fødevarerne (f.eks. sprødhed, farve og smag) og overholdelsen af eventuelle anprisninger i mærkningen (f.eks. ernæringsanprisninger vedrørende niveauet af C-vitamin i en fødevarer) frem til "bedst før"-datoen.

Hvad angår donation af fødevarer, der er mærket med "sidste anvendelsesdato", bør fødevareredonorerne sikre, at der er tilstrækkelig holdbarhed tilbage ved levering af sådanne produkter til fødevarerbanker og andre velgørenhedsorganisationer, så de kan omfordeles og bruges på sikker vis af den endelige forbruger inden den angivne "sidste anvendelsesdato". Nogle medlemsstater har fastsat specifikke regler for den minimumsholdbarhed, der skal være tilbage, når der leveres fødevarerprodukter til donation⁶¹.

Markedsføring af fødevarer efter datoen for minimumsholdbarheden (dvs. "bedst før"-datoen) er tilladt i henhold til EU-reglerne, forudsat at de pågældende fødevarer stadig er sikre, og deres præsentation ikke er vildledende. Det er tilladt i hvert led af fødevarerforsyningskæden at markedsføre fødevarer, der har overskredet datoen for minimumsholdbarheden. Det er fødevarerivirksomhedslederens ansvar (f.eks. detailhandleren) at sikre, at fødevareren stadig er sikker til direkte konsum, og at forbrugerne er behørigt oplyste om, at den pågældende vare

⁵⁸ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/fw_lib_best_before_da.pdf

⁵⁹ http://ec.europa.eu/food/safety/docs/fw_eu_actions_date_marking_infographic_en.pdf

⁶⁰ Danmark: "beslutningstræ" vedrørende datomærkning

http://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/fw_lib_da_mind-the-date_decision-tree.pdf

⁶¹ I Frankrigs modelaftale om ordninger for fødevareredonation mellem industrien og velgørenhedsorganisationer (defineret i lov nr. 2016-138 af 11. februar 2016) kræves det, at fødevarerproducenter og detailhandlere leverer fødevarer mærket med en "sidste anvendelsesdato", som har mindst 48 timers holdbarhed tilbage ved levering til fødevarerbanker og andre velgørenhedsorganisationer.

har overskredet "bedst før"-datoen (f.eks. kan sådanne produkter markedsføres separat med skilte, der angiver, at minimumsholdbarheden er overskredet).

Visse medlemsstater begrænser eller forbyder direkte markedsføring af fødevarer, der har overskredet "bedst før"-datoen, hvilket medfører fødeaverspild, der kan undgås⁶². De fremgangsmåder, der begrænser udvælgelse til brug og omfordeling af fødevarer, kan skyldes manglende præcisering af, hvor længe efter "bedst før"-datoen et givet fødevarerprodukt kan stilles til rådighed for forbrugerne, og et behov for at respektere det ansvar, der er lagt på fødevarerirksomhedsledere for at fastsætte datomærkningen. Nogle fødevarerirksomhedsledere kan også have deres egne interne standarder for, hvor lang tid efter "bedst før"-datoen et produkt kan omfordeles til direkte konsum under hensyntagen til f.eks. kvalitetsspecifikationerne.

For at lette omfordelingen af fødevarer, der har overskredet "bedst før"-datoen, har en række nationale myndigheder i medlemsstaterne udsendt supplerende vejledning til aktørerne om fødevarer, der kan anvendes/distribueres af fødevarerbanker og andre velgørenhedsorganisationer, og som har overskredet "bedst før"-datoen, foruden vejledende tidsrammer for alle berørte fødevarer kategorier⁶³. De offentlige myndigheder understreger dog, at sådanne retningslinjer kun er vejledende, og at den mulige omfordeling af fødevarer, der har overskredet "bedst før"-datoen, skal vurderes i den enkelte sag. Hvis der er grund til at tro, at en fødevarer ikke længere er egnet til konsum, må den ikke distribueres yderligere. Ordentlige opbevaringsforhold og emballagens integritet skal altid garanteres.

6.3.3. Æg: datomærkningsregler og omfordelingspraksis

I henhold til EU's markedsføringsregler skal æg, der markedsføres som klasse "A" (dvs. konsumæg), mærkes med en "bedst før"-dato, der er fastsat til 28 dage fra lægningen⁶⁴. EU's fødevarerhygiejnebestemmelser⁶⁵ præciserer endvidere, at æggene skal leveres til forbrugeren senest 21 dage efter lægningen. Det betyder derfor, at selv om æg ikke længere kan sælges i detailhandel efter 21 dage, vil forbrugere, der køber æg inden denne dato, have en ekstra uge, hvor de kan være sikre på kvaliteten og friskheden af de indkøbte æg.

For at forebygge fødeaverspild kan detailhandlerne sælge æg, der har overskredet grænsen på 21 dage, til ægforarbejdningsindustrien⁶⁶ til fremstilling af ægprodukter og/eller forarbejdede

⁶² [Comparative study on EU Member States' legislation and practices on food donations](#), Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, 2014

⁶³ Se f.eks.: Belgiens fødevarerirksomhedsagentur: [Circulaire relative aux dispositions applicables aux banques alimentaires et associations caritatives, 08/02/2017](#), Italien - [Manual of Good Practices for Charitable Organisations](#), Caritas Italiana, Fondazione Banco Alimentare Onlus, marts 2016.

⁶⁴ Artikel 2 i Kommissionens forordning (EF) nr. 589/2008 af 23. juni 2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår markedsnormer for æg (EUT L 163 af 24.6.2008, s. 6).

⁶⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer (bilag III, afsnit X, kapital I.3).

⁶⁶ I overensstemmelse med EU's fødevarerhygiejnebestemmelser vedrørende animalske fødevarer kan detailhandlere levere æg til en anden virksomhed, hvis de overholder alle bestemmelser i forordning (EF) nr. 853/2004 (herunder de nationale myndigheders godkendelse af dem), eller hvis leveringen vurderes som

æg (med tilstrækkelig varmebehandling) for at muliggøre deres videre anvendelse. Med samme begrundelse kan æg, der har overskredet 21-dagesgrænsen, også stilles til rådighed for omfordeling af fødevarer, forudsat at den modtagende fødevarerirksomhedsleder (f.eks. velgørhedsorganisation) behandler æggene (med tilstrækkelig varmebehandling, så de er sikre), inden de stilles til rådighed for forbrugerne.

7. ____ Beskatningsregler

Moms kan have virkninger for overdragelse af fødevareroverskud fra donorer til fødevarerbanker og andre velgørhedsorganisationer.

Andre skattemæssige instrumenter (såsom skattefradrag og selskabsskattelettelser) kan give økonomiske incitamenter til fødevarerdonation og derved understøtte omfordeling af spiseligt fødevareroverskud og forebyggelse af fødevarerispild.

7.1. __ Merværdiafgift (moms)

Merværdiafgift (moms) reguleres på EU-plan via momsdirektivet⁶⁷, som skal gennemføres i national lovgivning. Momslovgivningen, som den anvendes i EU-medlemsstaterne, kan til tider have virkninger for fødevarerdonation, da den opfattes som en hindring for overdragelse af fødevareroverskud mellem donorer, fødevarerbanker og andre velgørhedsorganisationer⁶⁸. Ved tilpasning af reglerne for varer, der udleveres uden vederlag (i henhold til momsdirektivets artikel 16 og 74), kan medlemsstaterne lette donation af fødevareroverskud til velgørende formål.

EU's Momsudvalg vedtog den 7. december 2012 retningslinjer⁶⁹ for en ensartet anvendelse af momsdirektivet i EU's medlemsstater. Retningslinjerne giver specifik vejledning i anvendelsen af artikel 16 og 74 vedrørende fødevarerdonation:

"Momsudvalget har enstemmigt vedtaget, at en momspligtigs vederlagsfrie donation af fødevarer til fattige, sidestilles med levering af varer mod vederlag i henhold til artikel 16 i momsdirektivet, medmindre denne donation opfylder de betingelser, som medlemsstaten har fastsat for at blive betragtet som en gave af lav værdi i henhold til momsdirektivets artikel 16.

Momsudvalget har også enstemmigt vedtaget, at i de tilfælde, hvor en sådan donation skal betragtes som en levering af varer mod vederlag, er afgiftsgrundlaget købsprisen for de donerede varer (eller for tilsvarende varer eller i mangel af en købspris varernes kostpris),

"marginal, begrænset og lokal" og reguleres gennem nationale foranstaltninger meddelt Europa-Kommissionen. Dette er nærmere beskrevet i afsnit 5.2.

⁶⁷ Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem (EUT L 347 af 11.12.2006, s. 1).

⁶⁸ Comparative study on EU Member States' legislation and practices on food donations, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, 2014.

⁶⁹ De retningslinjer, som Momsudvalget er nået frem til, er offentliggjort på:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/vat/key_documents/vat_committee/guidelines-vat-committee-meetings_en.pdf

tilpasset disse varers stand på det tidspunkt, hvor donationen finder sted, som fastsat i momsdirektivets artikel 74."

Anvendelse af momsregler for omfordeling af fødevarer i EU-medlemsstaterne

I visse medlemsstater betales der kun lidt eller ingen moms, når der doneres fødevarer til fødevarebanker, da de nationale myndigheder i henhold til momsdirektivets artikel 74 anser det for hensigtsmæssigt, at værdien af de donerede fødevarer, der er tæt på "bedst før"-datoen eller "sidste anvendelsesdato", er ringe eller lig nul. Omvendt anser andre EU-medlemsstater prisen for et produkt, der er klar til at blive doneret, for at ligge på samme niveau som købsprisen ved sædvanlige handelstransaktioner. Momsen beregnes således også på grundlag af købsprisen med negative følger for fødevaredonation⁷⁰.

Resultaterne af Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs (EØSU) sammenlignende undersøgelse af lovgivning og praksis vedrørende fødevaredonation viser, at de fleste af medlemsstaterne i undersøgelsen⁷¹ ikke pålægger moms, når der doneres fødevarer til fødevarebanker, forudsat at visse betingelser er opfyldt. Ifølge EØSU-undersøgelsen og yderligere information, som medlemsstaternes eksperter har fremsendt til Kommissionen, har Belgien, Kroatien, Danmark, Italien, Tyskland, Grækenland, Nederlandene, Polen og Portugal indført særlige bestemmelser i deres egen nationale skattelovgivning for at behandle momsproblematikken i forbindelse med fødevaredonation. I Det Forenede Kongerige er de fleste fødevareprodukter momsfrataget, men der er undtagelser, som pålægges moms med standardsatsen (dvs. 20 % moms) såsom konfekturer, chokoladestik, chips osv. I praksis vil de fleste fødevarer, der doneres til velgørhedsorganisationer i Det Forenede Kongerige, være momsfrataget, hvilket betyder, at en virksomhed kan donere dem uden at skulle afregne moms. Spanien og Sverige har ingen særlige bestemmelser om moms i forbindelse med fødevaredonation.

Yderligere præcisering af EU-lovgivningen

Som svar på et spørgsmål fra Europa-Parlamentet⁷² har Kommissionen givet udtryk for den opfattelse, at skattemæssige hindringer ikke bør forhindre donation af fødevarer til fødevarebanker og andre velgørhedsorganisationer. Kommissionen anbefaler i overensstemmelse med retningslinjerne, der er vedtaget af EU's Momsudvalg, at ved fastsættelsen af moms på fødevarer, der doneres, skal værdien af disse varer justeres efter omstændighederne og varernes tilstand på det tidspunkt, hvor donationen finder sted. Når donationer af fødevarer udføres tæt på enten "bedst før"-datoen eller "sidste anvendelsesdato", eller varerne ikke er egnede til salg, men er sikre til konsum, bør medlemsstaterne tage højde

⁷⁰ *Review of EU legislation and policies with implications on food Waste*, EU FUSIONS, 15. juni 2015 <https://www.eu-fusions.org/index.php/about-food-waste/283-food-waste-policy-framework>.

⁷¹ Belgien, Danmark, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Ungarn, Italien, Polen, Portugal, Spanien, Sverige og Det Forenede Kongerige. *Comparative study on EU Member States' legislation and practices on food donations*, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, 2014.

⁷² E-009571/2014 (<http://www.europarl.europa.eu/sides/getAllAnswers.do?reference=E-2014-009571&language=EN>)

for disse omstændigheder ved fastsættelsen af den skyldige moms, som kan være nul i de tilfælde, hvor fødevaren virkelig ikke har nogen værdi⁷³.

7.2. ___ Skattemæssige incitamerter

Nogle medlemsstater forsøger at stimulere fødevaredonation ved at tilbyde skattefradrag. Andre medlemsstater yder skattenedsættelser til støtte for omfordelingsordninger.

Incitamerter, som nogle få medlemsstater (f.eks. Frankrig, Spanien og Portugal) har givet via selskabsskatten, har vist sig at være effektive som tilskyndelse til erhvervslivets donation af fødevareoverskud. I Frankrig kan 60 %⁷⁴ og i Spanien 35 % af den bogførte restværdi af donerede fødevarer angives med henblik på nedsat selskabsskat, hvilket betyder, at fødevaredonorer kan trække denne procentdel af værdien af de donerede fødevarer fra i selskabsskatten på deres indtægter. Den sammenlignende undersøgelse, som EØSU har foretaget, viser også, at fødevaredonation i de fleste andre undersøgte medlemsstater kan betragtes som en skattefradragsberettiget udgift og kan reducere den skattepligtige indkomst (inden for visse grænser og tærskler i de enkelte medlemsstater). EØSU påpeger, at Portugal har indført et forbedret skattefradrag, hvilket betyder, at donorerne kan fratrække op til 140 % af værdien af fødevaren på donationstidspunktet, forudsat at fødevaren vil blive brugt til et socialt formål (såsom levering til fødevarebanker) og begrænses til 8/1000 af donorens omsætning.

8. ___ Andre EU-programmer

8.1. ___ Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede og fødevaredonationer

Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede (FEAD) har det specifikke formål at bidrage til at lette de værste former for fattigdom i EU ved at yde ikkefinansiel bistand til de dårligst stillede personer i EU. Bistand fra FEAD kan være fødevarehjælp, elementær materiel bistand (tøj, fodtøj, hygiejneartikler osv.) eller foranstaltninger til fremme af social inklusion af de dårligst stillede personer.

I alle medlemsstater gennemføres FEAD med hjælp fra partnerorganisationer – offentlige organer eller nonprofitorganisationer – der har ansvaret for at fordele bistanden eller tilrettelægge aktiviteter med fokus på social inklusion.

De fødevarer, der distribueres af partnerorganisationerne, kan købes for FEAD-ressourcer, men de kan også doneres. Et operationelt program under FEAD kan yde finansiering af fødevaredonationer, hvor fødevarer doneres til en partnerorganisation og distribueres vederlagsfrit til de dårligst stillede personer. Omkostningerne for partnerorganisationerne ved

⁷³ Denne henstilling følger efter Kommissionens drøftelser med medlemsstaterne vedrørende fastsættelsen af moms på fødevarer, der doneres til trængende.

⁷⁴ Med et loft på 0,5 % af virksomhedens omsætning.

indsamling af de donerede fødevarer fra donoren, transport, lagring og distribution til de dårligst stillede personer kan dækkes af FEAD-midler. På denne måde kan FEAD bidrage til at reducere fødevarespild. FEAD kan også støtte partnerorganisationernes oplysningsaktiviteter blandt potentielle donorer.

Muligheden for finansiering af fødevaredonationer skal fastlægges i det tilsvarende operationelle program under FEAD. Forordning (EU) nr. 223/2014⁷⁵ fastsætter, at partnerorganisationerne godtgøres på grundlag af deres faktiske afholdte og betalte omkostninger⁷⁶. Kommissionen har imidlertid foreslået flere ændringer af forordning (EU) nr. 223/2014 som led i forslaget om revision af finansforordningen, der blev vedtaget den 14. september 2016 (COM (2016) 605 final). En af disse ændringer vil, hvis den vedtages, give medlemsstaterne mulighed for også at anvende forenklede omkostningsløsninger ved finansiering af fødevaredonationer. Som følge heraf vil medlemsstaterne kunne fastsætte faste satser, faste beløb eller enhedsomkostninger og bruge dem som grundlag for betalinger til partnerorganisationer, der indsamler og distribuerer donerede fødevarer.

Kommissionen har oprettet FEAD-netværket for udveksling af erfaringer og god praksis blandt FEAD-interessenterne. Dette er et forum, hvor partnerorganisationer kan dele deres erfaringer med donerede fødevarer: <http://ec.europa.eu/feadnetwork>.

8.2. Den fælles markedsordning for landbrugsprodukter

EU's ordning for overvågning af markedet (element i den fælles markedsordning for landbrugsprodukter) støtter aktivt frugt- og grøntsagssektoren gennem fire overordnede mål: en mere konkurrencedygtig og markedsorienteret sektor, færre kriserelaterede udsving i producenternes indkomst, større forbrug af frugt og grøntsager i EU og øget anvendelse af miljøvenlige dyrknings- og produktionsteknikker.

For at drage fordel af frugt- og grøntsagsordningen opfordres producenterne til at deltage i producentorganisationer (PO'er), der modtager støtte til gennemførelse af operationelle programmer, der er baseret på nationale strategier.

Kriseforebyggelses- og krisestyringsforanstaltninger under den fælles markedsordning for landbrugsprodukter giver mulighed for at tilbagekøbe frugt- og grøntsagspartier fra markedet. Da produktionen af frugt og grøntsager er genstand for store udsving, og produkterne er sæsonbestemte og meget letfordærlige, bidrager tilbagekøbsordningerne til en lettere forvaltning af det markedsoverskud, der måtte opstå. Den finansielle støtte ydes fuldt ud via EU-budgettet, hvis frugt og grøntsager, der er tilbagekøbt fra markedet bliver uddelt gratis gennem velgørenhedsorganisationer (under et loft på 5 % af hver producentorganisations afsatte produktionsmængde). På anmodning kan medlemsstaterne dog tillade, at velgørenhedsorganisationen og institutioner, der modtager sådanne produkter, kan anmode om bidrag fra slutmodtagerne.

⁷⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 223/2014 af 11. marts 2014 om Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede (EUT L 72 af 12.3.2014, s. 1).

⁷⁶ Se artikel 26, stk. 2, litra d), i forordning (EU) nr. 223/2014.

EU-lovgivningen prioriterer gratis uddeling (tilbagekøb til velgørenhed) frem for andre formål ved at yde et højere støttebeløb. Når frugt og grøntsager tilbagekøbes til andre formål (dvs. alternativ (noonfood-)anvendelse til f.eks. kompostering, gødning og energiudnyttelse), er EU's finansielle støtte begrænset til 50 % (eller på visse vilkår 60 %) af de udgifter, der reelt er afholdt. Disse tilbagekøb af frugt og grøntsager er derfor en form for organiseret donation til slutmodtagerne.

Gratis uddeling af frugt og grøntsager, der er tilbagekøbt fra markedet, vedrører følgende modtagere: velgørende institutioner eller stiftelser, der er godkendt af medlemsstaterne, fængsler, skoler, feriekolonier og hospitaler og alderdomshjem, der er udpeget af medlemsstaterne.

Disse modtagere træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at disse mængder uddeles som supplement til de mængder, disse institutioner normalt indkøber, og at de har tilstrækkelig kapacitet til at opbevare det modtagne produkt.

Den fælles markedsordning for landbrugsprodukter tillader også forarbejdning af frugt og grøntsager, der tilbagekøbes fra markedet med henblik på gratis uddeling. I sådanne tilfælde kan modtagere af gratis uddeling betale virksomheder, der forarbejder frugt og grøntsager, i naturalier, forudsat at der findes passende regler på medlemsstatsplan, der sikrer, at de forarbejdede produkter er bestemt til slutmodtagerne.

Det er også meningen, at specifik mærkning skal reklamere for kilden og brugen af EU-midlerne. Ved at yde en højere bidragssats prioriterer EU ved tildelingen af tilbagekøb fra markedet klart, at tilbagekøbte produkter omfordeles til trængende gennem velgørehedsorganisationer og andre institutioner, der er godkendt af medlemsstaterne.

8.3. ___ Den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter

At bidrage til en bæredygtig udnyttelse af havets biologiske ressourcer er et af hovedmålene for den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter. Producentorganisationer (PO'er) er de vigtigste aktører med ansvar for at bidrage til opnåelsen af dette mål.

I denne sammenhæng er de to komplementære mål at undgå og reducere uønskede fangster så vidt muligt og, i det omfang de ikke kan undgås, udnytte dem optimalt. For at nå bevaringsmålene for EU's fælles fiskeripolitik og med henblik på at fremme selektive fangstmetoder gælder der bevarelsesmæssige mindstereferencetørrelser for visse arter. Som følge heraf må fangster, der ligger under den bevarelsesmæssige mindstestørrelse for disse arter, ikke anvendes til direkte konsum. Sådanne fangster kan dog anvendes til andre formål, forudsat at disse ikke fører til oprettelse af et marked for undermålsfisk.

En anden vigtig aktivitet for producentorganisationer er tilpasningen af produktionen til markedets behov. Ved at planlægge fangstaktiviteterne efter markedets efterspørgsel, så der altid er et afsætningsmarked for fisk, der landes, kan produktionsorganisationer sikre de bedst mulige indtægter for fiskere og samtidig begrænse fødevarespildet.

Siden reformen i 2014 har den fælles markedsordning elimineret de fleste kompenserende foranstaltninger for tilbagetagelse fra markedet. For at sikre en jævn indfasning af det nye system blev der indført en midlertidig foranstaltning⁷⁷, som indtil udgangen af 2018 tillader, at fiskeproducentorganisationer tager produkter tilbage fra markedet, når markedsprisen er for lav. Denne økonomiske støtte ydes på særlige betingelser, der f.eks. kræver, at produkterne bringes tilbage på markedet med henblik på direkte konsum (hvad enten det er mod eller uden vederlag).

Selv om den fælles markedsordning ikke specifikt fremmer donation af fiskevarer og akvakulturprodukter, er denne mulighed ikke udelukket. Tilvejebringelse af fiskerivarer til direkte konsum er kun begrænset til produkter, der overholder de bevarelsesmæssige mindstereferencetørrelser og de fælles markedsnormer i forbindelse med deres første udbud eller første salg. En sådan begrænsning gælder ikke for akvakulturprodukter.

⁷⁷ Artikel 67 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 508/2014 af 15. maj 2014 om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond.

Henvisninger

(BE) *Circulaire relative aux dispositions applicables aux banques alimentaires et associations caritatives*, Agence Fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire, FAVV-AFSCA, 08/02/2017.

http://www.favv-afsca.be/denreesalimentaires/circulaires/_documents/2017-02-08_Circ-ob_Banquesalimentaires_FR_V3_clean.pdf

Comparative study on EU Member States' legislation and practices on food donations. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, juni 2014.

http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/comparative-study-on-eu-member-states-legislation-and-practices-on-food-donation_finalreport_010714.pdf

Counting the Cost of Food Waste: EU food Waste prevention. 10th Report of Session 2013–14 European Union Committee, House of Lords, UK.

<http://www.parliament.uk/documents/lords-committees/eu-sub-com-d/food-waste-prevention/154.pdf>

[*European Hospitality Industry Guidelines to Reduce Food Waste and Recommendations to Manage Food Donations*](#) . HOTREC Hospitality Europe, 2017.

Every Meal Matters – Food donation guidelines. FoodDrinkEurope/EuroCommerce/ European Federation of Food Banks – godkendt af Det Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder, 2016.

http://www.fooddrinkeurope.eu/uploads/publications_documents/6194_FoodDrink_Europe_Every_Meal_Matters_screen.pdf

(FI) *Foodstuffs donated to Food Aid*, EVIRA Control Department, 21.05.2013.

<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:902211/ATTACHMENT02.pdf>

Food Redistribution in the Nordic Region, Experiences and results from a pilot study (TemaNord, 2014)

<http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:784307/FULLTEXT01.pdf>

Food Redistribution in the Nordic Region: Phase II: Identification of best practice models for enhanced food redistribution (TemaNord, 2016)

<http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A902211&dswid=-1064>

(FR) *Entreprises du secteur alimentaire : Guide pratique et réglementaire pour donner aux associations d'aide alimentaire*, DRAAF Rhône-Alpes.

http://draaf.auvergne-rhone-alpes.agriculture.gouv.fr/IMG/pdf/Guide_dons_alimentaires_-_20-septembre-1_cle0124ef.pdf

(FR) [Guide to Good Hygiene Practices in the distribution of foods by charity organisations](#), French Federation of Food Banks, 2011.

(FR) *Lov nr. 2016-138 af 11. februar 2016 om bekæmpelse af fødevarespild*, Det franske statstidende nr. 0036 af 12. februar 2016.

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000032036289&dateTexte=&categorieLien=id>

Frankrigs gensidige aftalemodel for fødevaredonation mellem et detailselskab og en fødevarerhjælpsforening, der er godkendt i henhold til artikel L. 230-6 i den franske lov om landbrug og fiskeri (Convention de dons de denrées alimentaires entre un commerce de détail alimentaire et une association d'aide alimentaire habilitée en application de l'article L. 230-6 du code rural et de la pêche maritime) (se: <http://agriculture.gouv.fr/don-alimentaire-un-modele-de-convention-entre-distributeur-et-associations>)

Review of EU legislation and policies with implications on food Waste, FUSIONS, juni 2015.

<https://www.eu-fusions.org/index.php/publications/267-analysing-food-waste-policies-across-the-eu-28>

Hospitality Food Surplus Redistribution Guidelines, FUSIONS, September 2015

<http://www.eu-fusions.org/phocadownload/feasibility-studies/Hospitality/Hospitality%20Food%20Surplus%20Redistribution%20Guideline.pdf>

(IT) *Lov nr. 166 af 19. august 2016. "Foranstaltninger til donation og distribution af fødevarer og lægemidler i social solidaritet og med henblik på begrænsning af spild"* (Disposizioni concernenti la donazione e la distribuzione di prodotti alimentare e farmaceutici a fini di solidarietà sociale e per la limitazione degli sprechi). *Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana*. Nr. 202, 30. august 2016

<http://www.gazzettaufficiale.it/eli/gu/2016/08/30/202/sg/pdf>

(IT) [Manual of Good Practices for Charitable Organisations](#), Caritas Italiana, the Fondazione Banco Alimentare O.N.L.U.S., 2016

(NL) [Håndbog i fødevarerikkerhed](#), foreningen af nederlandske fødevarerbanker, 2016

(PT) [Procedures to be adopted for restaurants/catering services/events; Procedures for food donated by large establishments, Frequently Asked Questions – NGO DariAcordar with ASAE \(Food and Economic Safety Authority\) and the DGAV \(National Authority for Animal Health\)](#)

Se også yderligere nationale og sektorspecifikke retningslinjer, der er offentliggjort på:

http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/library/index_en.htm

Bilag 1: _____ Oversigt over lovbestemmelser, der vedrører fødevaredonation⁷⁸

<p>Den generelle fødevarelovgivning</p>	<p>Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Denne forordning gælder for alle ledere af fødevarevirksomheder, der markedsfører fødevarer, herunder omfordelingsorganisationer og andre velgørenhedsorganisationer (artikel 3, stk. 2). • Alle aktører i fødevarekæden skal sikre, at fødevarerne opfylder kravene i den generelle fødevarelovning (artikel 17, stk. 1). • En fødevarevirksomhedsleder er ansvarlig for overholdelse af alle krav i fødevarelovgivningen (f.eks. fødevaresikkerhed, fødevarehygiejne og fødevareinformation til forbrugere) for aktiviteter i fødevarekæden under egen ledelse (artikel 17). • Artikel 14 fastsætter væsentlige krav til fødevaresikkerhed, der skal overholdes af alle aktører. • Artikel 18 i den generelle fødevarelovning indfører begrebet sporbarhed. • Aktiviteter i forbindelse med privat brug og konsum af fødevarer i husholdninger er udelukket fra forordningens anvendelsesområde (artikel 1, stk. 3).
<p>Fødevarehygiejnepakken</p>	<p>• Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Alle ledere af fødevarevirksomheder skal overholde EU-reglerne vedrørende

⁷⁸ Tabellen er baseret på Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs fremlæggelse af undersøgelsen *Comparative study on EU Member States' legislation and practices on food donations* (Bio by Deloitte, 7. juli 2014).

	<ul style="list-style-type: none"> • Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer 	<p>fødevarerhygiejne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er nødvendigt for at opretholde fødevarerens sikkerhed i hele fødevarerekæden helt tilbage til primærproduktionen. • Det er vigtigt at opretholde kølekæden for fødevarer, der ikke kan opbevares sikkert ved omgivelsestemperatur, navnlig frosne fødevarer. • God hygiejnepraksis og gode hygiejneprocedurer baseret på HACCP-principperne skal, hvor det er relevant, overholdes i hele fødevarerekæden. • Der gælder specifikke krav for distribution/donation af fødevarer af animalsk oprindelse. • Hygiejnebestemmelserne bør kun gælde for organisationer, hvis aktiviteter indebærer en vis kontinuitet og en vis organisationsgrad (betragtning 9 i forordning (EF) nr. 852/2004).
<p>Fødevarermærkning og holdbarhed</p>	<p>Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 om fødevarerinformation til forbrugerne, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om ophævelse af Kommissionens direktiv 87/250/EØF, Rådets direktiv 90/496/EØF, Kommissionens direktiv 1999/10/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF, Kommissionens direktiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og Kommissionens forordning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fødevarerens virksomhedsleder skal angive en "bedst før"-dato eller en "sidste anvendelsesdato". • Markedsføringen af fødevarer efter deres "bedst før"-dato er tilladt i henhold til EU-lovgivningen (men distribution af fødevarer efter "sidste anvendelsesdato" betragtes som usikker og er derfor forbudt). • Derudover gælder EU's regler om fødevarerinformation kun for organisationer, der har en vis kontinuitet i deres aktiviteter og en vis

	(EF) nr. 608/2004	organisationsgrad (betragtning 15).
Momsregler	Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem Momsudvalgets retningslinjer vedtaget på dets 97. møde ⁷⁹	<ul style="list-style-type: none"> • I henhold til Rådets direktiv 2006/112 /EF skal der betales moms på fødevarer, der er beregnet til donation, hvis den moms, der er betalt af donoren ved købet, er blevet fratrukket (artikel 16). • Afgiftsgrundlaget er købsprisen for varerne på tidspunktet for donationen tilpasset disse varers stand på det tidspunkt, hvor donationen finder sted (artikel 74). • Hvad angår fødevarer, der ligger tæt på "bedst før"-datoen, anbefaler Kommissionen medlemsstaterne at tage højde for, at den værdi, hvoraf momsen beregnes, kan være temmelig lav og endda tæt på nul i de tilfælde, hvor fødevarer virkelig ikke har nogen værdi.
Offentlige kontroller	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 af 29. april 2004 om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den offentlige kontrol af animalske produkter, der er beregnet til direkte konsum Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarerlovgivningen samt dyresundheds- og	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrol af virksomheder, der producerer animalske produkter, der er beregnet til direkte konsum. • Kontrol for at sikre overholdelse af fødevarerlovgivning og dyresundheds- og dyrevelfærdsregler.

⁷⁹ Anført på listen over retningslinjer (se s. 165), der findes på:
http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/vat/key_documents/vat_committee/guidelines-vat-committee-meetings_en.pdf

	<p>dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes</p> <p>Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevarer- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001, (EF) nr. 396/2005, (EF) nr. 1069/2009, (EU) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) 2016/429 og (EU) 2016/2031, Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 og (EF) nr. 1099/2009 samt Rådets direktiv 98/58/EF, 1999/74/EF, 2007/43/EF, 2008/119/EF og 2008/120/EF og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 og (EF) nr. 882/2004, Rådets direktiv 89/608/EØF, 89/662/EØF, 90/425/EØF, 91/496/EØF, 96/23/EF, 96/93/EF og 97/78/EF og Rådets afgørelse 92/438/EØF (forordningen om offentlig kontrol)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vedrører offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter udført for at sikre anvendelsen af fødevarer- og foderlovgivning, regler om dyresundhed og -velfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler. De nye regler vil gradvist blive gældende, idet den primære ikrafttrædelsesdato er den 14. december 2019.
Affaldsrammedirektivet	<p>Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF af 19. november 2008 om affald og om ophævelse af visse direktiver</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fastsætter affaldsforebyggelse som det første skridt i affaldshierarkiet og kræver, at medlemsstaterne opretter programmer til forebyggelse af affald. • Forslag til ændring af affaldsrammedirektivet (COM(2015) 595 final)

		<p>styrker forebyggelse af fødevarespild som led i den overordnede politik til forebyggelse af affald. Opfordrer medlemsstaterne til at reducere fødevarespild i hvert led af forsyningskæden, overvåge niveauer for fødevarespild og indberette hvert andet år.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommissionen vil vedtage en metode til måling af fødevarespild baseret på en positiv udtalelse fra medlemsstaterne.
Informationssamfundstjenester (især e-handel)	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked ("direktivet om elektronisk handel")	<ul style="list-style-type: none"> • Bidrager til et velfungerende indre marked ved at sikre fri bevægelighed for informationssamfundstjenester mellem medlemsstaterne. • Tilnærmelse af visse nationale bestemmelser om informationssamfundstjenester bl.a. vedrørende formidlernes retlige ansvar. • Supplerer den EU-ret, der finder anvendelse på informationssamfundstjenester, uden at det berører det niveau for beskyttelse af især folkesundheden og forbrugernes interesser, der er fastsat i EU-lovgivning og national lovgivning, forudsat at det ikke begrænser adgangen til at levere informationssamfundstjenester.
Den fælles markedsordning for landbrugsprodukter	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets	Artikel 34, stk. 4, om tilbagekøb til velgørenhed. Disse tilbagekøb er i øjeblikket en form for organiseret "gratis" donation til slutmodtagerne. Den tilhørende lovgivning giver

	forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007	mulighed for en højere støtte til gratis uddeling (tilbagekøb til velgørehed) end tilbagekøb til andre formål. Det er også meningen, at specifik mærkning skal reklamere for kilden og brugen af EU-midlerne. Prioriteringen af tilbagekøb fra markedet er klart, at der ydes støtte til trængende gennem velgørehedsorganisationer og andre institutioner, der er godkendt af medlemsstaterne. Tilbagekøbte varer anvendes til andre formål som alternativ til gratis uddeling.
Den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1379/2013 af 11. december 2013 om den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter, om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1184/2006 og (EF) nr. 1224/2009 og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 104/2000	Artikel 34, stk. 2, om opfyldelse af fælles handelsnormer. Fiskeprodukter, der ikke overholder fælles handelsnormer (herunder de bevarelsesmæssige mindstereferencestørrelser) må ikke leveres til direkte konsum. Andre anvendelser er tilladt.
Regler for kontrol vedrørende den fælles fiskeripolitik	Rådets forordning (EF) nr. 1224/2009 af 20. november 2009 om oprettelse af en EF-kontrolordning med henblik på at sikre overholdelse af reglerne i den fælles fiskeripolitik, om ændring af forordning (EF) nr. 847/96, (EF) nr. 2371/2002, (EF) nr. 811/2004, (EF) nr. 768/2005, (EF) nr. 2115/2005, (EF) nr. 2166/2005, (EF) nr. 388/2006, (EF) nr. 509/2007, (EF)	Artikel 58 indfører de specifikke sporbarhedskrav for fiskerivarer og akvakulturprodukter.

	<p>nr. 676/2007, (EF) nr. 1098/2007, (EF) nr. 1300/2008, (EF) nr. 1342/2008 og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2847/93, (EF) nr. 1627/94 og (EF) nr. 1966/2006</p>	
<p>Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede (FEAD)</p>	<p>Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 223/2014 af 11. marts 2014 om Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Et operationelt program under FEAD kan yde finansiering af fødevaredonationer, hvor fødevarer doneres vederlagsfrit til en partnerorganisation (offentligt organ eller nonprofitorganisation). • Omkostningerne ved indsamling af de donerede fødevarer fra donoren, transport, lagring og distribution til de dårligst stillede personer kan dækkes af FEAD-midler. • Oplysningsaktiviteter blandt potentielle fødevaredonorer kan også støttes.

Bilag 2: Beslutningstræ: Skal jeg som detailhandler, der leverer til en velgørhedsorganisation/fødevarerbank, eller som velgørhedsorganisation/fødevarerbank overholde forordning (EF) nr. 853/2004?

